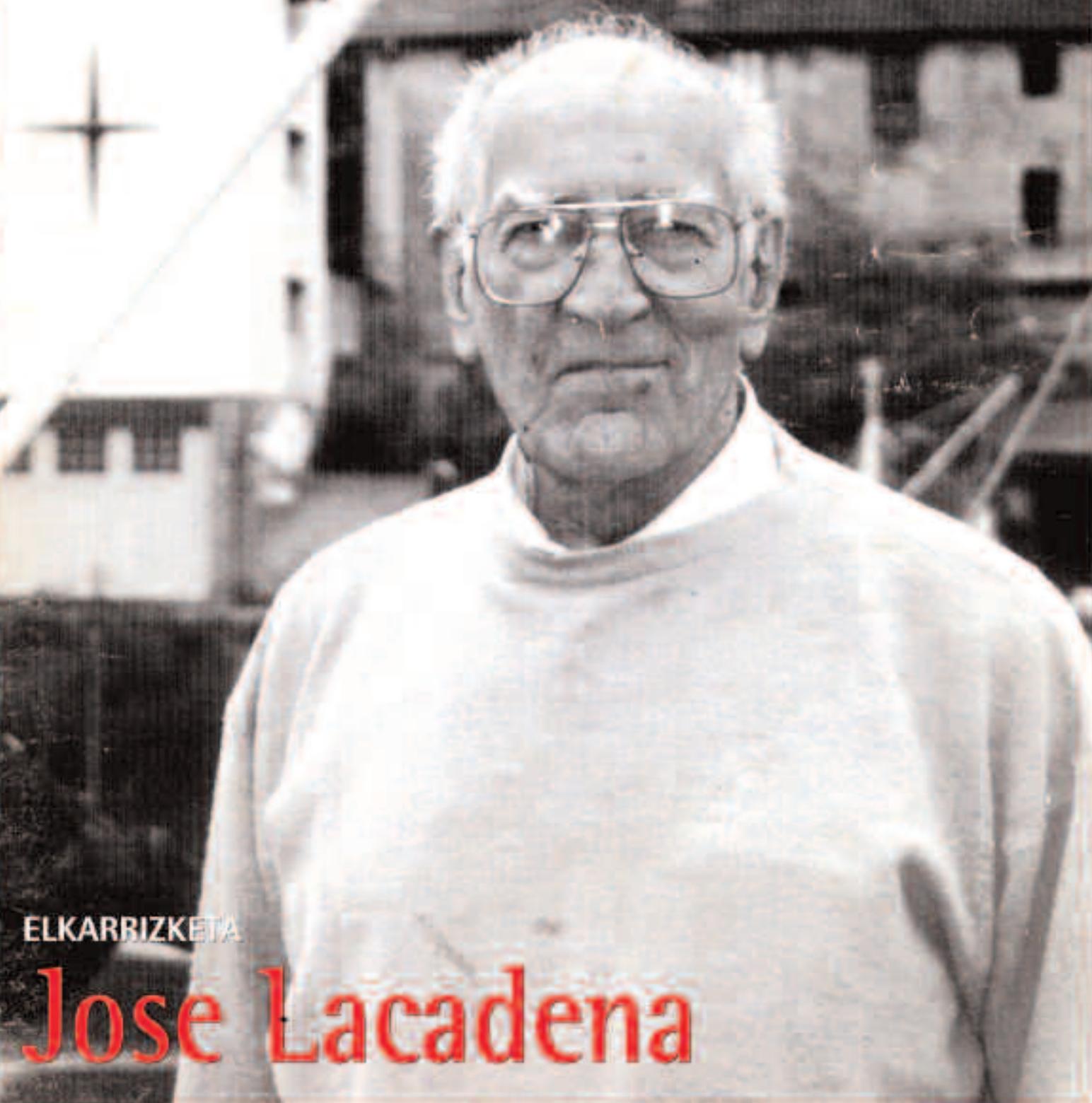

AIA: BELEN IBARROLA / IRITZIA: J.F. LUKAS
ERREPORTAJEA: LOURDESCO BIDAIA

KARKARA

92A

ELKARRIZKETA

Jose Lacadena

PUBLIZITATEAREN ARDURADUNA

Mari Jose Alkain aiarra izango da hemendik aurrera KARKARA aldizkariko publizitatearen arduraduna. Dendari eta iragarki jartzaleei eskatzen dizuegu guri egin diguzuen bezain harrera jatorra egitea Mari Joseri ere, ate joka joaten zaizuenean.

Zuen publizitatearekin zerikusia duen edoztarako, beraz, jo ezazue Mari Joserengana (943 13 41 46 telefonoa).

KARKARA

Orio eta Aiako aldizkaria

Kultur etxea
20810 ORIO
Tel. 943 83 15 27

Posta elektronikoa:
karkara@topagunea.com

LEGE GORDAILUA: SS 346/90

ISSN 1132-1105

TIRADA 2.600 ale

EDITORIA
KARKARA TALDEA
kultur elkartea

ZUZENDARIA
Ana G. de Txabarri

ERREDAKIZIO BURUA
Ricardo Uzkudun

ERREDAKIZIO TALDEA
Pat Cowie, Miren Etxeberria,
Jakes Goikoetxea, Ana Iturain,
Iñaki Iturain, Nere Manterola,
Ainara Peña eta
Javier Zabaleta

AIARIO ERREDAKIZIOA
Eli Lasa

PUBLICITATEA
Mari Jose Alkain

TESTUEN ZUZENKETA
Iñaki Iturain eta
Javier Zabaleta

ALE HONETAKO LAGUNTAZALEAK
Euskadi Irratia, Maider Lasa,
JM Lertxundi eta JF Lukas

ANGAZKIAK
Ana G. de Txabarri

DISEÑUA

AZALA Goio Arana

BARRUROA Javier Zabaleta

PUBLICITATEA Iñigo Gaztañazpi

AZKEN ORGASMOÑO MARRAKIA

Iñaki Manterola

BANATZAILEA

Miguel Angel Sanz (Orio)
Iker Zuloaga (Aia)

INPRIMATEGIA

Gertu Koop. E. (Ortati)

KARKARAk ez du bere gain hartzen
aldizkarian adierazitako esanen
edota iritzien erantzukizunik.

KARKARAñ argitaratutako berreman
danteket, osorik edo zatiak,
baldu eta ituria alpatzen bada,

BERTSO JARRIAK

Asentzio peria

1

Naiz ostegunetik kendu
igandeak artutzen du,
Igokuridea egun orretan
AlAk ospatzentzu.

Peri au noizbait sormendu,
eta nik nai det omendu,
sal-erosketak sortu zuan ta
bere ortan jarraitzen du.

2

Periak dauka hotere,
ardi, bei, iri, abere,
gazta ta ogi, menbrillu, ezti,
onenaren pare.
Txakolin, sagardok ere,
oso sonatuak daude,
zu, peri-zale, ez etxeratu
danetik proatu gabe.

3

Ekainaren lau ortan,
au jaso danok gogotan,
mendi-zaleen urteoroko
biltzarra "Pagotan".
Danetik aurten gozten,
ta ara nik zer diotan;
egualdi ona faltako zaigu
ezzer faltatutzekotan.

4

Goizez batzuek mendira,
ta beste asko perira,
mendiko lanak amaitutzean
ondoren errira.
Danak jetxiko balira,
ta plazan eman bi jira,
an eta emen zerbait artuaz
bapo gozatuko dira.

JOSE MARI LERTXUNDI

2000KO PUBLICITATE PREZIOAK

Modulu bat	2.000 PTA
Bi modulu	4.000 PTA
Hiru modulu	6.000 PTA
Lau modulu	8.000 PTA
Sei modulu	12.000 PTA
Zortzi modulu	16.000 PTA
Orrialde erdia	20.000 PTA
Orrialde osoa	35.000 PTA

Prezio hauek zenbaki
baterako balio dute.
Publizitatea urte osorako
kontratatzen dutenei % 10eko
deskontua egingo zaie prezio
hauen gainean.

Gipuzkoako Foru Diputazioak
diruz lagundutako aldizkaria

Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailak
diruz lagundutako aldizkaria

Orio Udalak
diruz lagundutako aldizkaria

Emeterio Iribarri: bakoitzari berea

Maiatzeko KARKARA agertutako zure eskititzaile zehaztasun batzuk egin nahi nizkiroke. Aurrez, esan nahi nizki eza zaidala iruditzen modu egokieta eztabaidatzeko, horretarako biltzen baikara hainbat aldiu idaletxeen.

Herriari informazioa emateko ezinbestekotzat hartzen dut KARKARA aldiak, baina, esandakoek egia borobilak izan behar dute; esaera zaharrak dioen bezala, erdizkako egia gezurrak baino kaltegarriagoak izan dattezelako.

Kiroldiari dagokionez, egia da 480 milioi pta.ko aurrekontua zuela, eta, baina ere 700 milioi pta. inguruko kostea izango duela azkenean, baina, kostu gehigarri honek badu bere arazoia, zin ondo dakin zu bezala. Herritarrek ulertu dezaten alibile batetik azaldako dut:

Etxe bat crosten dugunean, distribuzioko paretak eginda, konsumak jarrita, sukaldea montatuta eta abar izaten da normalean; honek prezio bat izaten du. Baina, etxe honek lau parea besterik ez baditu, bertan egin behar diren obrek kostu gehigarri bat izango dute, ala ez? Orioko kiroldiaren gertututakoa horixe izan da; lehaketa aten zen kiroldiak kampoko lau paretak eta igerileku hakarra besterik ez zituen, eta horren aurrekontua zen 480 milioi. Hau guzti horrela egin zen Udalak aho batez erabaki zuelako bere egunean teknikaria kontratatu eta azterketi bat egin behar zela, kiroldiaren zein zerbitzu eman eta zein aktibitate jarri erabaki aurretik.

Lan honen ondorioz, bertan izango diren aktibitateak hauek izango dira: bigarren igerilekua (txikientzat), gimnasia egiteko tresnak izango dituen gela, aerobika egiteko, judo eta karateko, sauna eta hidromasajerako bainera gizonetzko eta emakumeentzat, rokokromos, pista zentrala, aldagelak eta taberna. Hau guzti 700 milioira iritsiko da; dirutza handia da baina nik

Gutunetarako **OHARRAK**

Argitaratu nahi diren gutunak KARKARA buzoian utz daitezke (udaletxe atzeo portalean), edo gure lokalean entregatu (kultur etxeen). Posta elektronikoz ere bidal daitezke honako helbidera:

karkara@topagunea.com

KARKARA ez du argitaratuko ize-nik gabe datorren gutunik. Egileak hala nahi badu, ezizenarekin argitaratuko dugu; baina, beti, guk egilea nor den jakinda.

KARKARA bere egiten du eskutitzak laburtzeko eskubidea.

ez dut topatu oraindik 4 pezetaren truke duro bat ematen duenik.

Bestalde, gogoratu nahi dizut kiroldiako kirol instalazioak zabaltzea —hau da, gehigarria onartzea— diktaminatu izan zela aho batez (orain ere zu barne) 1999ko urriaren 7an egindako Hirigintza eta Obretako hartzorde informatzailean. Beraz, erabakia hartzeko aukera izan zen. Beste kontu bat da erabaki hori hartzeko orduan nahikoa datu genuen ala ez esku artean. Nire uste apalean, baiezkotan nago, baina, hala ere, ura joan eta gero urtegia egitea alferrik da; garaian garaikoak.

Kiroldiaren ingurura beste kirol aktibitateak eramateko eztabaidi interesgarria iruditzen zait eta landu beharko dugu idaletxeen. Orain arte udaletxeko bileretan proposamen bakarra jarri da malai gainean. Eztabaidatzeko frontoia kiroldiaren ingurura eramatea; eta proposament hori EAJK egin du.

Beste gai bat ere aipatu duzu zare

gutuneari: alde zaharrarena, Honi buruz astortu behar dut Diputazioak, Kultur Sailetik, berrikuntza lanetarako diru laguntzak ematen zituela zuregandik jakin miela maiztaren 4an egindako Hirigintza hartzordean.

Dakizun bezala, duela bi hilabete izan genuen bilera Goiko Kaleko bizilagunekin. Bertan hartu genuen kompromisoa hain zuzen, eta ideiaak aztertzeko, eta ahal den neurrian, komponentzen. Kompromiso hori dela-eta, hitza hitza deflako, EAJK egin zuen proposamen bat aho batez onartu genuen (zu barne) 2000ko maiatzaren 4an egindako Hirigintza hartzordean. Proposamena 2000ko aurrekontuan partida berria irekitzea zen, 5 milioikoa, Goiko Kaleko azterketa sakona era erreforma integrala egiteko egin behar den lana kontratatzeko.

Beste alderdiak ez dira gogoratu Goiko Kalerako partida berezirik irekitzeko proposamenik egiten; hala ere, ia eztabaidarik gabe eta aho batez (orain ere) onartua izan zen.

Beraz, ez ote dugu hobe egin behar zirenak eta egin ez direnak alde batera utzi eta, behingoz, zezenari adarretatik heltzea eta lanean hastea? Orioko alde zaharrak merezi duenez (honetan bat nator zurekin), ez ote du merezi, alibilez, Musika Eskola Goiko Kalera eramatea eta gure herriko umiek Goiko Kaleko kaleetan harrena ikustea; edota garajeak egitea, nahiz eta orain, itsuraz, hori lehentasunekoak ez izan batzuentzat?

Bukatzeko, nahiz eta alkatea EAJK-ka izan, badakizu 11 zinegotziatik 5 bakarrik garela EAJK-en izenean gaudenak; beraz, gaiak onartzeko, adostasunera iritsi behar dugu; gure botoekin bakarrik badakizu ezinezko dela gauzak aurerra eramatea.

MIRARI ARRUA BARRENA
(EAJKO ZINEGOTZIA)

Gutun gehiago 31. orrialdean

Tragoxka
Pub

Aritzaga, 11
0943 13 08 25

Oñati
Dorreaga
DONIBALNE

Abeslari, 4 - Tel: 943 13 41 70

URANGA
Barbería

Open, menaje, hemantestak...

Tel: 943 83 12 36 Bisko Odari, 3

Iturain
estankoa

Aritzaga Plaza nº 13 44 73

Zer iruditu zaizu ETBko programazioa 18 urte hauetan? Zer izan duzu gustukoena?

KANDIDO ESOAIN
54 urte

Informatibotan zalanak izan ditut beti politikoki ondo jokatuz izan ote duteen. Azken boladan, nik uste, aldaketa eman da eta hobera.

Gainontzean, Hitzetik Hortzera ikusi izan dugu gustura gure etxeen. Kirol kontuak ere gustukoak ditut.

NEREA URANGA
31 urte

Telebista guxii ikusten dit, baina gehien dokumentalak gustatzen zaizkit. Es-treinuko filmeak ere gustura ikusten ditut, astearte gauean ETB 2n eta Igande gauean ETB 1ean ematen dituztenak. Teleberri ere bat; Guenkale, berriz, ez.

Txori berria gustatu zait; desberdina da, behintzat.

ANDONI ARANZABAL
41 urte

Niretzat ona izan da ETB 1 eta ETB 2 izatea; euskaraiz ez dakigunontzat, batez ere. Gazteentzako musika programak, Sus-trai eta lehen sektoreko lanbideen programa ikus-ten ditut gustura. ETB Sat delakoak ere aurrerapen importantea iruditzen zait, Ameriketan dauden euskal-dunek ikosteko. Txori berria ez zait gehiegiz gustatu.

ELI LIZASO
30 urte

Antxon Urrusoren os-tiralgunekeko programak gustatu izan zaizkit betidanik. Garai hiteko Rifi-Rafe eta orain arte eman dutena ere bai. Teleberri ere gustura ikusten dit, eta, nola ez, Txetxu eta Yolandaren pro-grama ere bai: LoQueFal-taba.

Logotipoa aldatzeko ja-rri duten txori berria ere gustatu zait.

Orioko Ogia

MORIOGI

OPIL OKINDEGIA

Frontoi ondoan

Telfnoa: 943 83 01 89

PATXI OLIDEN

Patxi Oliden

Hemengo horagioa.
Etxeko produktuak: triplex, odolki,
txokorra, horiza, kroketak...

Eusko Gudori, 25 Tel. 943 83 00 10

HERRI IKASTOLA

ABESLARI KALEA, 8
TEL. 943 83 47 04
FAX: 943 13 09 38

ALUYOLA, S.L.

Fatima Aguirre

LEHIOAK, ATEAK, PERSIANAK
P.V.C., ALUMINIOA,
POLIURETANO A SISTEMA
PERFIL THERMIKOA

PRESUPUESTOAK KOMPROMISOK GAI
Jaizkibel plaza, 8 LASARTE
Telefonoa: 943 36 22 77

PLENO BERRIA: Maiatzaren 12an egindako pleno berezian kiroldegia gai erabaidaren zatua bestek bestetik.

Kiroldegia arriskuan

■ Eusko Jaurlaritzak egindakoa botatzea agindu du

Larralde Antolamendu, Etxebizitza eta Ingurugiro Sailak agindu herri du kiroldegiko lanak gelditu, eraikuntza bota eta ingurua leben zegoen bezala uztea. Honen aurrean, Alkateak abolkularitza eskatu du, administrazioari azpi-errekursoa lebenbaileben jartzeko.

IAZKO EKAINean, ALKATEZAK kiroldegia egiteko baimena eskatu zion Ingurugiro sailburuordetza, obrak hasi eta hainbat hilabetetara. Abenduaren 20an, baimen eskaria atzera bota zuen sailburuordetza. Itxasertz Mugarteak bidalitako kon-

trako txostenia jaso eta gero.

Horren aurrean, Alkatezak gorako errekursoa jarri zuen urtarilaren 31n erabaki horren aurrean, Itxasertz Legeak estalitako kirol instalazioak, espreski debekatzen ez rituels argudiatuz.

Maiatzaren 10ean jaso zen Udalcan Eusko Jaurlaritzaren erabakia, errekursoa desestimatzentzueta. Bi egun geroago, Plenoan, eztainaldiaren zen gain eta momentuan, alkateak ohiko absoluatuari abulkua eskatuko ziola jakinarazi zuen.

HARIARI TIRAKA

Hau itxura!

Jabier Zabaleta

Oraintsu gertatu da udaletxeen: tabernan baimenik gabe obra bat egin zuen herriar bat egindakoa desegiteko agindua eman dio Udalak, baimen hori ez zegokiolako eta, gainera, eskatu ere egin gabe egin zituelako obrak. *Bazen garaia gauzak zuzen egiten basterka!* pentsatu genuen batzuek, inoz. Handik aste batzuetara etorri da buelta: Udalak ere baimenik eskatu gabe hasi zituen kiroldegiko obrak eta, Jaurlaritzatik ezerko eta gero ere, aurrera segitu du, zintzilikarioen tamainaren logikaz. Oso logika erabilia, inondik ere; baina ez, preziso, herriaren irudiari mesederik onena egiten diona.

Maiatzaren 22an, berri, Patsi Ormazabal, Ingurugiro sailburua, herriko etorri zela aprobetxatziz, alkate eta zingotiekin sailburua eraman zuen kiroldegiaren lanak ikustera. Ormazabalek konponbide batera iristeko beharra agertu zuen epaitegietara iritsi aurretek. Dena dela, alkateek esan digunez, azti-errekursoa prestatu beharra dute bidaezpada ere, nahiz eta seguruena gauzak laster kompondu. Ez gina konturaturuburmen bori eskatu bebar zenik. Egia esan, banka sartu dugu, baina ez legez egiterik ez dagozlako, baimena eskatu ez geruzaiko batzuk. Zumaiako kiroldegi berriari ikusi besterik ez dago; han ere, legia ez da betetzen eta ez diezi errepresioen jarriz. Arribarranaki jokatu dute.

OPOSIZIOA HASERRE

Maiatzaren 12ko Udal Plenoan agertan geratu zen alkateetako izan duen jokabideari buruzko desadostasuna. Emeterio Iribarrek, EHko zinegotziak, gogor kritikatu zuen alkatearen jarrera. Gasteizko erabakia gogorrera eta gorazkate poibartua izan da; baina ere, Alkatezak bultzandia egia du. Kontro batz uro serina da eta ez da kasualitatea. Ortu horrelakoak geratzea; ez dakegi zer gerta daitekeen. Hasieratik gauzak ondo egoz balira, denbora nabikoa zegoen proiektua bidartzeko; baina alkatearen dinamika, beti bezala, enfrontamenduarena izan da.

Jose Miguel Leunda, EAko zinegotziak ardurak eskatu behar direla dio: *Hemen arduradunak daude eta jakin behar dute gauzak aurrera eraman baino lehen, ondo dokumentatuta egon behar dela.*

Juan Priedek ere, PSOEko zinegotziak, bere haserrean erakutsi du: *Grabest da kontu ban, baina espero dat ez botatzea. Gata konponzten ez boda, ardmak eskatuko dira;* Bienbitartean, exentan hasi aurretek, Gasteizen bilera egitekoan dira zinegotziak.

M.E. Zorroketa lanak Salatxon

ARGAZKI erakusketa jarrí dute Salatxo tabernan. M. Elisa Zoreketa Martínez bilbotarraren argazki artistikoak ikus daitezke eta ekainaren 29an, San Pedro egunean, kenduko dute.

Gurasoentzako hitzaldiak

ZARAGUETA Eskolak antolatuta, gurasoentzako hitzaldiak izan ziren maiatzaren 15 eta 16an, Alvaro Beñarren psikopedagogoak emanak. Haurrek motibatzeko erak: zigorrak, sariak... izan ziren eztabai-darako gaiak. Dozenatik goru aita-ama joan zen kultur etxera bi egunetan eta, beti bezala, nork bere kezkak azalduz egindako solasun oso gustura aritu ziren Alavarorekin.

Zaragueta Eskolak ekanaren 24an egindo du Eskolaren Eguna eta guraso, ikasle eta irakasleak elkarrekin ariko dira festan.

TELEBISTA ERE BAL. Bertanik Bernaia taldeko kazetaria izan zen tartean jendeari goberrak egiten.

Babestutako etxebizitzen zozketa

MAIATZAREN 22AN EGIN zen Anibarko Portuko etxe babestuen zozketa kultur etxeak. 32 etxebizitza zeuden banatzeko eta 38 ziren onartutako eskaerak. Horrela, bada, urduri zegoen areto nagusian etxebizitza hartzeko zain zegoen jendea. Hauek izan ziren zortedunak: J. Antonio Vicente, M. Custodia Andres, M. Olaz Castro, J. Manuel Gutierrez, M. Gemma Cristina Larrañaga, J. Antonio Lizarralde, Teodoro Narciso, Elaoui Elghailani,

Haritz Agote, Antonio Avila, J. Manuel Etxeberria, Antonio Guardeño, Victor Jesus Moreno, Emilio Renedo, Antonio Uranga, J. Ignacio Albeniz, Guadalupe Altuna, Francisco Javier Barrenetxea, Eneko Gozategi, Anjel Lopez, Elisabete Makazaga, Eneko Manterola, J. Ignacio Manterola, Esther Sanz, J. Emilio Tamayo, Patxi Uranga, Ignacio Zarautz, J. Ignacio Carrascal, Felix Masa, M. Cristina Torre, Jose Blazquez eta Ignacio Zubeldia.

ertza
usaldegia

Teléfono: 943 89 06 29

Peloteria eta estetika misioa

ZSS

Fitsa vegetalak eta mineralak
Biotecnologia Sistola Informatika
Aturrialdeko teknologia
Psicología
Diseño

Son biltegia, T Tel: 943 83 31 70

AUTODAK AUKERA ONEAN

AIA ORIO

Telefonoa: 943 13 04 38

TANATORIO ZARAUTZ

EUROPEUNAREASTALDEA

Hileta eta zerbitzu orokorreko

ARRALDEN TXOTX

TEL: 943 89 01 25

SANTONIA

83 12 61
AITA LERKUNDI, 22

Donostia eta probintziako capitalerako
Aldirotako zerbitzuak
Belotegi gelak
Koraiak, eskelak, tramitzioak...

Araba kalea, 35 Zarautz
Tel/Fax: 943 13 22 52

KOSTATA BAUNA IRITZU DIREN, 40 gazte inguru, Kukuarriko igorako lehen kampamenduanan pasa zuten gara.

Txurrumuski Kukuarrin

■ Asteburu pasa joan ziren Kukuarrira 40 gazte

TXURRUMUSKI TALDEAK ANTOLATUTA, 40 gaztek maiatzaren bukaerako asteburu osoa pasa zuten Kukuarrin. Ostiraleko eguraldi txarragatik, ezinezkoa izan zuten lehenengo gaua Kukuarrin egitea, baina Benta ondoko txaluteko garajesn egin zuten lo. *Nahiz eta uraz batenak izan, iso ondo pasa dugie; eta eskerrik eman nahi dizkieg lagundu digutenei esan digute Txurrumuskiok.*

KUKUARRI EGUNA

Talai Mendikoi esker, salda beroa eta txorizo eta haragi egosia izan zuten maiatzaren 28an Kukuarrira joan zirenek. Nahiz eguraldiak itxura onik ezizan, iluntze aldera arte eutsi zion eta izan zen egunpasa ederra egin zuenik ere. Gehienak 11:00ak aldera gertutatu ziren eta,

hamaitetakoaren ondoren, 13:00ean, don Andressek emandako meza entzun zuten; gero Juanito Urkizok Kukuarriko kanta abestu zuen eta Jon Etxeberriak eta Joseba Areizagak hertsot batzuk. Aurtzen, hala ere, ohi haino jende gutxiago izan zen. Eugi eta Belokiren erruz.

UDALEKU IREKIAK

Uztailan eta abuztuaren aurreneko hamabostaldian udaleku irekiak izango dira Txurrumuski antolatutana, 3 eta 13 urte bitarteko neska-irritilentzat. Uztaila osoko udalekuaren prezioa 7.500 pta.koa izango da eta abuztuko hamabostaldiarena 4.000 pta.koa. Izena emateko epa ekainaren 16an itxiko da; kultur etxearen eman behar da izena.

Erromeriarako deialdia

HARRIBIL dantza taldeak sanpedro jaietarako erromeria antolatzeko asmoa du. Horretarako, plazako dantzak irakatsiko dizkiete nahi duten guzti. Aurreneko entsaioa ekainaren 6an izango da, gaueko bederatziean kostaldean.

Odol ematea

EKAINAREN 9an odol emateko aukera izango da anbulatorioan 18:30etan.

Lehenengo saria maketagintzan

HERRI ikastolako 5. mailako haurrek Arazi ingurugiro zerbitzuak elkarrean antolatutako immeentzako maketa lehiaketaren aurreneko saria eskuratu zuten. Maketa lehiaketa hau hondakinak egin beharrekoak ziren eta sensibilizazio kanpaina baten barrian kokatzen zen.

Bestalde, ekainaren 10 eta 11n ikastolak urte bukaerako festa osparruko du. Tartean, eraikuntza berria inauguratuko dute. Igande eguerdian urteroko emanaldia egingo dute ikastolako haurrek frontoian eta, ondoren, bazkaria izango da.

LABORARGI, S.L.
ABOLKULARITZA (Finkula, Laboral, Kompleta,
Finantziario, Autonomistak)

MAPFRE ASEGURUAk

EUSKO GUDARIA 52, 1º E - 2133 - 943 15 37 20 FAX: 943 83 52 98 - 28100 ORIO

G O I Z E K O

KAFETEGIA
IZOZKIAK
CROISSANDEGIA

Pontedeiroko
enkarguak
hortzen diren

Aita Lertxundi, 33
Tfnoa: 943 83 28 55

Plastika tailerra

ZORTZI urtetik gorako haurrentzat pintura tailerra antolatu du Kultura batzordeak udalako. Tailerra, Gabonetan bezala, Patxi-Txiki pintoreak emango du eta ekainaren 19an basi eta uztailaren 15ean bukatuko da. Astean bi egunetan izango da arratsaldeko 15:00etatik 16:30era. Matrikula 2.500 pezetako da eta izena emateko kultur etxera joan besterik ez dago.

Ostargiren erakusketa

AZKEN urteetan bezala, ekainean erakusketa jarriko du Ostargik urte osoan egindako eskulanekin. Erakusketa 8tik 18ra izango da irekita kultur etxeen. Asteburuetako ordutegia hau izango da: 12:00etatik 14:00etara, eta 17:00etatik 20:00etara.

Datorren ikasturterako ikastaroetan izen emateko epea ere irekita dago dagoneko.

AKTUEAN ITAGORA. Luze egun zehi arrantzaleei maiatzat arte leborriak egin behar izanit.

Montserrat berria itxasoan

MONTSERRAT berria itxasoratu zuten pasa den maiatzaren 14an, don Andresek bedeinkatua eman eta gero. Pasentxo bat eman ondoren, Pasatara eraman zuten baporea. Hurrengo egunean, astelehenarekin, antsoatara atera ziren bapore herrian. Aste berean, herriko bapore berriei gertatzen zaien bezala, ezbehar bat izan zuten: sarea hautsi zitzaien. Hala ere, hurrengo astean, ilargi betea pasa ondoren, nahikoa antsoa harrapatu zuen Montserratek, herriko gai-

nontzeko baportuekin batera.

Aste hartan bertan, beste ezbehar bat izan zen Ondarroako portuan herriko bi baporteen artean. San Antonioko makinista erori egin zen eta, horren ondorioz, Aingeru Guardakoaren kontra jo zuen baporeak; hala eta guztiz ere, ez zen aberria handirik izan.

Bestalde, ekainaren 16an, Europa Batzeneko Ministro Kontseilua izango da Bruselas eta orduan eribakiko dute aurtengo antsoa kuota gehitu edo bere horretari utzi.

KARKARAK

publizitatearen
arduradun
berria du:

**Mari Jose
Alkain**

943 13 41 46

MAKAZAGA
Imitsoritza

- Igeltseritza orokorra, denetarik egiten duen
- Presupuestoak ongi Konpromisorik gabe

Lan lekuak
merkeak

Tfnoa: 943 83 59 00

RAMIRO

Presupuestoak
Konpromisorik
gabe

943 83 10 48

KONTZENTRADO IDEA. Hala ditzue bazerguen ere, jendeak ezin du osik erori; taideetako bizketak bizi.

Herritarren mobilizazioak

MAIATZAREN SAN JOSE Luis López de la Cilleren hilketa gaitzetsiz, oriotar dezentre turbildu zen plazara eguerdian Juan José Ibarretxe lehendakariak herri guztietan deini-tako kontzentratzora. Hamabost minututiraun zuen egonaldia eta bukaeran, Jose Miguel Makazaga alkateak horrelakorrik herriz ez gertatzeko nahia azaldu zien guztiei.

Bestalde, maiatzaren 23an mobilizazio eguna zegoen iragarrita irakaskuntzan eta Ikastolaiko ikasleek geldiadia egin zuten patioan deiarekin bat eginez.

Goiz berean honba abšu baten berri jaso zuten Ikastolan Ertzaintzaren komisaldegitik. Nonbait, Tragoxka ondoko kabinatik dei anonimo batek Ikastolan honba bat zegoela esan zion Ertzaintzari. DBHko eraikuntzaren atarian pintura ontsi susmagarri bat zegoela-eta. Ertzaintzako agente bereziak etorriz zirene zegoela-eta. Erloju bat eduki arren, segituan konturatu ziren ez zuela lehergairik. Bitartean, DBHko ikasleak eraikuntzatik ateria ezin zutela-eta, suhiltzaileak etorriz ziren.

HANDIK ETA HEMENDIK

DIEGO GARCIA

Korrikalaria

"Kamel Ziani kalitate handikoa da, baina pertsona bezala aldatu egia beharko du."

ARGIA ASTEKARIA
00/05/07

JOSE MARIA MERINO

Etnografoa eta antropologoa

"Arrantzaleek txipiroiak kondoit moduan erabilitzen zituzten."

ARDI BELTZA 00/04

J. MANUEL ETXEBERRIA

Lungilea

"Ez da normala gazte batek etxea 30 milioi ordaindu beharra."

BERTATIK BERTARA (ETB)
00/05/23

Ikasi Garate
Argazki-servicio
Eduardo Godoy, 14 (strada) 3. Tfno: 943 13 46 07

URBAZTER ASEGURUA
AHOLEKULARITZA
San Nicolás, 17 Tfno: 943 13 33 12

ODITZ
HORMAZASALEKO DINETAKOAK
GIZON ETA EMAKUMEENTZAT
943 83 00 89

Marija
ileapaindegia
Neskak eta multilenteak

ZUMINTZA
Dizainatzailea
Laseraria
Sistematizazioa
Gunea
Tfno: 943 83 17 56

GABON
Plater konbinatuak,
pintxoak eta txokolatadak
Tfno: 943 83 06 09

LGELATO
Etxeko helatuak eta
kruasanak
San Nicolás, 17 Tfno: 943 13 17 47

- Estetika
- Masajea
- Tatuaiaik

Fusko Gudari, 8
Tel. 943 13 47 29

Dayami SELIS

‘Jendea asko lotsatzen da dantzan egiteko’

Orain dela bi urte etorri zen Kubatik Oriora bizi zera, Jose Luis Lojida senar oriotarrarekin. Etorri eta bereba la, Ostargi taldearen laguntzaz, salsa dantzak erakus- ten basi zitzaien ume eta belduei kultur etxearen. Geroztik, Zarautzen ere ematen ditu klaseak eta ETBko casting-era ere aurkeztu berri da. Casting-a aurkezten zela-eta etsi egin du; dantzarentzat balitz, bandik gustura biziko litzatekeela dio.

Noiz hasi zinen dantza ikasten?

Hasi, bederatzí urterekin hasi nintzen dantza eta gimnasia klaseak hartzan. Behin 12 urte ntuela, bigarren mailan, dantzan bakarrik jarraitu nuen. Gero, Unibertsitatera joan aurreko ikasketetan ere dantza ikasten aritu nintzen eta, haien hukarzean, *De Tropicana* eskolan sartu nintzen. Eskola hartan urte oso bat eman genuen jarraian baleta, dantza garaikidea, akrobaziak, dantza espanyiarak, folklorikoak eta kabaretekoak lantzen. Gero, 20 bat urterekin, kabaret batean hasi nintzen dantzari. Bitartean, geldirik ez egotearren, dantza ikastaroak

egaten jarraitu nuen hainbat eskolatan. Kuban barrena, amazetroki askotan ibilia naiz dantza saioak ematen.

Zer moduz sentitzen zara klaseak ematen?

Oso gustura. Helduekin asko gozatzen dut; zure ametsa egia bihurtu dela konturatzan zara; oso ondo sentitzen zara irakasle moduan konturatzan zarenean pertsona batzuek, sekula musika hori bizi zuen ez dutenak, dantzatzentzat ikasten direla.

Haurrekin, are eta hobeto. Koreografiak egiten ditugu, asko nik Kuban dantzatzentzakoak: txa-txa-txa, manbo modernoa, salsa...

Zer nolako dantzariak gara euskaldunok?

Etorri nintzenean esan zidaten euskaldunok gerri gorroa duuela era kostako ziizaidez zurk dantzan jartzan; baina, segituan konturatu nintzen hori ez dela horrela. Belarri pixka bat izatea da kontua, musikarekiko sena lantzen. Kuban ere jende askok gaizki egiten du dantza, nahiz eta han musika asko entzun.

Eta zergatik ez dugu, bada, plazan edo tabernetan gehiago dantzatzen?

Jendea asko lotsatzen da, oso jende gutxik egiten du dantzan. Donostiatik toki batzuetan dantza asko egiten da, baina herrietan ez da apenas dantzatzentzat. Orain, Salatzio-bernan hasi gara hamabesteetan behin salsa saioak ematen, jendea animatzeko. Hala ere, jendeak salsa dantzatzentzat dakienez, gehiago lotsatzen da, fin jartzen diren arte behintzat. Gainera, gau regun bakalao musika gure belarriak hondatzen ari da.

Zer iritzi duzu Elian kasuaz?

Konplikatu xamarratua da. Umearen kustodia sitari dagokio eta antikastristak diruaren bidez bereganatzentzat sicutu dira.

Haurra amarekin iritsi balitz Miamiira, ez zuen hainbesteko laguntzarak izango. Kuban aitaren eta bi amonen maitasuna eta herotasuna izango du, eta horixe da bera amai galdu ostan behar duena. Orain, aitak erabakitzentzat, bere arazoa izango da.

Miamin jasan duen erromesnabiz guztirako geratuko zaio gogoan ume horri.

Nola ikusten duzu hemendik Kuba?

Lehen oso ondo bizi ginen, baina 1991z geroztik, ekonomian asko okertu ziren gaizak. Denboran gutxian sistema sozialista baterik kapitalismoa pasatzea oso gogorra izango da.

Hala ere, han ez da ohera gosez joaten den umerik eta, gainera, kubatarrok ez dugu inoiz barrea galtzen.

BILBO MARÍA:
Partidua
bukatu-
takoen
presidente
eta amarka-
rak
kontsiderzen
jardun ziren
mailaz jaitsi
berri ziren
maridei.

FUTBOLA

Preferenteko mutilek ezin izan diote mailari eutsi

■ Azkeneko jardunaldian ez zuten zorterik izan

MAIATZAREN 28AN JOKATU zuten azken partiduakoa partidua, Donostian, Intxaurrondoren aurka eta berdinaketa besterik ez zuten lortu. Gainera, Mutrikak etxearen Touring errenteriarren aurka galdu ostean, mailari eus-teko aukerarik gabe geratu ziren. Egia esan, lehenengo zatian ondo joan ziren gauzak: 2 eta 1 irabazten ari ziren oriotartak eta Mutrikun berdinaketa zihoazen. Baino bigarren zatian Intxaurrondok gola sartu zuen eta bina jarri ziren markagailuan. Azken minutuarekin saiatu baziren ere, ezin izan zuten beste golik sartu. Gainera, partidua bukatzeko zegoela enteratu ziren aulkiztan zer eginik ez zegoela, Touringek irabazi baitzuen ordurako Mutrikun. Gauzak horrela, agur esan zioten preferente mailari eta datorren urtean lehenengo

regional mailan arituko dira. Larraino Ru-biok, direktibakoak, eskerrak eman nahi zi-zkien zale guztiak; batera ere, Donostiarra joan ziren guztiak: *Pena izan da, jendrikotako txirri da berritik; baina, azkenetan, Mutrikuko emaitza txarra izan da guretzat.*

Jubenilek, azken partidua galdu bazutene ere, mailari eustea lortu dute aurtengoan.

CLEMENTE FERNANDEZ BERRIZ ORION

Datorren denboraldian Clemente Fernan-dez Orioko entrenarzaile izango da berriro, urte batzuk Usurbilren entrenatzen jardun ostean. Berak jubenilek entrenaiko ditu eta nagusiek Jaime Coladoren esanetara jittatuko dute. Franzisko Jabier Barrenetxea kadteteaz arduratuko da.

**OLIDEN
HARATEGIA**

Eusko Gudari, 2
Tfnoa: 943 83 10 86

LEASO

ENDOJO-EA
BITXI DENDA

ORIO, KAIAS
ZARAUTZ, IPAR E

Tfnoa: 83 10 90
Tfnoa: 13 17 43

**ALLIANZ-RAZ
aseguradora**

Allianz IAS

MARIÑE ZALDUA
Aseguradora

Ibañ Deba, 10 · 20000000
Tel. 943 13 47 60

FUTBLOA

'Orioko tabernak' ezin igo

AZKENERA arte gogor-saiatu ondoren, ezin izan dute mailaz igo. Azken partidua 3 eta 1 irabazi arren, hirugarren geratu dira azkenetan, bigarren zihoa-nak hiru puntu lortu baitzituen kontrarioa azaldu ez zelako. Lehenengo biak igorren direla kontuan har-tuta, ctsipenez bukatu date denboraldia.

MENDIA

Raffting-a eta arroil jaitsiera

TALAI-MENDIKantolatuta, raffting-a eta arroil jaitsiera egungo dute herriko mendizaleek ekainaren lehenengo asteburuan. Udaberrian Pirinioetako errekok urez beteak jaisten direla aprobatxatuz, raffting-a antolatu du lehenengo aldiz mendi elkartekoak. Izen ematea ixita dago eta 20 bat lagun dira joatekoak.

SQUASH-A

Erreenterian txapeldun

ÍNIGO Agirre, Josele Azkonobietea eta Agustín Ertzizak osatutako hirukotek Erreenteriako Txapelketa irabazi zuten joan den apirilean. Maiatzaren 13an, berriz, Lasarteoko txapelketarantz bigarren geratu zen Iñigo Agirre eta laugarren Agustín Ertzizia. 30 lagunek parte hartu zuten txapelketan horretan.

**GURE TXOKO
TABERNA**

ARIZAGA KAIE

FUTBOLA

Imanol Alguacil berriz 1. mailan

VILLARREAL taldea lehen mailara itzuliko da eta Imanol, ezaren okerrik ez dela, *izarraren ligan* ikusiko dugu berriro. Aurten ez du partidu askorik jokatu, entrena-tzailearekin gorabeherak izan eta gero.

Joseba Agirrek, osteria Castellonera ia partidu guztiek jokatu ditu. Kontratua bukatzen zaio ekainezan eta luzatzeko eskaientza jaso badu ere, beste talderen batzen deiaren zain dago.

Imanolen anaia, Txemai, Eibarko bigarren taldean arri da jokatzen 2.B mailara igantzeko *play-off*-a. Oraingoaz, bigarren doaz sailkapeneari.

Jorge Pintok, jubeniletako azken urtean, Antiguokoan jokatu du kirpitain gisa. Ia partidu denak jokatu ditu, baina taldeak ezin izan dio mailari eutsi; ohorezko mailatik jaitsi dira. Orain, datorren urteari begira jasotako eskaientzak aztertzen ari da. Gazeizko Aurrerara edo Eibarrera joatekotan da; Eibar igotzen bada, seguruena hara joango omen da. Datorren urtean, beharbada, bi oriotar izan daitezke talde armeroan.

JOAN JONI. 7 lagunek eta bi urdekoak, Iñaki Iribar eta Jon Olamagaztik, gustuera astindu zuten bandera.

ARRAUNA

Jubenilak Euskadiko trainerilletako txapeldun

MAIATZEKO AZKEN ASTEBURUAN jokatu zen Getariako uretan aurtenko Euskadiko Trainerilla Txapelketa eta jubenilek bandera ekarri zuten herria. Jubeniletako trainerilla gazte hauak osatu zuten: Jon Gaztañazpi, Andoni Amurragasti, Ibai Manterola, Mikel Portillarrume, Josu San Sebastian, Arriet Goiburu eta Xabier Ostolaza patroia. Bederatzi segundo atera zizkiotzen Hernanikoei. Eguer-

dian ongi etorría egim zitzaien eta gazteek Jokin Amilibia entrenatzailearen lana gorajpatu nahi izan zuten udaletsko balkoetik haren izena oihukatu zu.

Nagusiek, aldiz, hirugarren geratu ziren, Urdaibairengandik hamar segundora eta Arraunengandik hirura. Ekainaren 3an eta 4an Espainiako Txapelketa dute nagusiek zein gazteek Kantabrian.

Azterketak

J.F. LUKAS MUJICA
UNIBERTSITATEKO
IRAKASLEA

'Zoritzarre, azterketek, gehienetan, beste funtzi bat betetzen dute: selekzionatzea; batez ere, unibertsitatean.'

Ikasle nintzeneko orotan txarrenak, geroa badirudi ere, zezenekin lotuta daude. San Isidrorekin batera hasten dira zezenak plaza plaza, eta, horrek batera ikasleen garai latzenak: azterketak. Garai hartako nire ametsan zezena nire atzetik zetorren eta ni, korraka eta presaka denak emanda, pentsatzu: *zezenak barrapatuko nati. Ikerkuntzaean zebar lan gebiago egin izan hauri, urain lauazago egingo nien aurre azterketei.* Bain, hala ere, sanjoanekin batera, nire ametsak, momentu latzak, azterketak eta, zenbaitetan, apunteak eta liburuak ere, sartu ziohauen eta, berriz ere, lasaitasuna.

Horregatik, ikasle garen garaian askotan galdeztzen diegu gure hiruari: zergatik eti aztertarako azterketak? Ez al dago beste modurik ikasleen jakinduria ezagutzeko? Galdera hauek erantzuten saiatuko nahi.

Azterketek bi funtzi bate ditzakete. Lehenengoa pedagogikoa da, hau da, azterketaren bitarte, irakaslek eta ikaslek jakin dezakete zein alderdi ongi jaso, barneratu eta, beraz, ikasi egin diren eta zeintzutan dauden hutsuneak. Azterketa horren emaitzen arabera, irakaslek erabakiak hartuko ditu: zer aldatu, zer bitarteko jarri hutsuneak betetzerako, eta abar. Azken finean, azterketen bitarte, ikasitakuntza prozesua hobetu nahi da. Azterketek, erabiltsen direnean, funtzi hau betetzen dute Lehen Hezkuntzan eta Bigarren Hezkuntzako lehen urteetan. Gainera, funtzi hau ematen zaien azterkerei, hauk ez dira kalifikatzen; hau da, ez da notari jartzear.

Zoritzarre, azterketek, gehienetan, beste funtzi bat betetzen dute: selekzionatzea. Hau da, azterketa baten bitarte erabakitzetan da ikasle hauk ikasgai bat gainditu duen ala ez. Ez da kontuan hartzen ikasturtean zehar ikaslek egin duen lana, azterketa horretan emandako erantzunak baizik. Era honetan erabiltsen direnean, azterketei izugarrizko boterea ematen zaie, eta, ondorioz, oso ongi prestatuak daudela suposatzen da; baina hori, askotan, ez da egia izaten. Zenbait karreratan, azterketa batera aurkeztutakoenean %95ak suspenditza normalizatua ematen da. Ikupegi pedagogiko batetik, berriz, hori aberrazioa da. Nola izan daiteke hori posible? Datu horrek akatsen bat dagoela frigatzen da. Baina helburua selekzionatzea bada, datua ez da hain harrigarría.

Unibertsitatean egin den ikasketa plangintzen erreformak kredituen sistema anglosaxoniarra ekarri du. Sistema horren arabera, ikasleen ebaluazio jarraia egin beharko litzakete;

hau da, egunez egun ikasleak egindako lana kontuan hartu beharko litzateke, ikasturte amaineran bere azken kalifikazioa ezartzeko garaian. Honek, besteak beste, zera esan nahi du: irakaslek bere ikasleen aurrerapena ezagutu behar dituela eta, ondorioz, gela bakoi-tzean ikasle gutxi egin beharko liratekeela. Sistema honetan, gainera, iraileko azterketek ez dute zentzurik: ekainean ikasgai bat ez baduzu gainditu, eznezkoia izango da irailean aurrera ateratzea, eta berriz ere hurrengo ikasturtean ikasgai hori egin beharko duzu. Hala ere, kredituen sistemak ez ditu berrikuntza horiek ekarri, iraileko azterketak mantendu baitira eta gelak erabat masifikatuak baitaude.

Hala ere, azterketek, kalifikazioek eta noteek beren balorea dute eta gure bizitzaren barnean zein leku hartzen duten jakin behar dugu. Bestela, irakurri ondoan azaltzen den eskutitz hau, orain dela urte batzuk Estatu Batuetako uneska batek bere gurasoei bidaitzakoa:

Guraso maitagarriak:

Unibertsitatetara joan nintzenetik ez dut zuenkin birz egin eta sentitzen dut. Azken berriak kontakiztu ditzizquier; baina aurretik, euri zaitezte, mesedez. Ezet ez irakurri eserri aurretik.

Azkenean, gantzak undu dibaiez. Iritsi eta bere hala nire gelak su burtza zuen eta lebotik salto egin behar izan nuen. Buruezurreko pitzadura nahikoa ongi sendatua dago dagoeneko. Bi arte egin nintzen bikarririk ospitalean eta aurre ikuasmena ia normala da, urain; gainera, egnanean bebita bokarririk izaten dut burruko mina. Zorionez, gelatik salto egin nuen, pareko gasolindegiko munitak ikusi ninduen eta berak deitu ziez ambulantziari eta subitzailvei. Ospitalean nengozneauan, hiztan etortzen zitzaidan eta ez nuenet non bizi, aurre gelatik erabat kiskalduna baitzegoen, bere etxearen jarri nintzen. Oso mutil jatorria da eta maitemindu garenez, ezkontza pentsata dugu. Oraindik ez dugu eguna jarri, baina nire haurdunaldia gehiegiz nabarmenzen basi aurretik izango da.

Berri guztiak ezagutzen dituznenez dagoenean, zera eisan nabi dzuet: nire gelan ez zen surik egin, ez ditu buruezurreko pitzadurarik izan, ez naius ospitalean egin, ez argo baurdu eta ez ditu ezkontzeko asunorik.

Baina, hala ere, Historia eta Natur Zientziak nospeditu egin dituzt eta zuen nota boriek dagokien perspektibian ikastea nabi nuen.

Zuen alaba maitea

JOSE LACADENA

'Urtero ehun bat erditzetara joan behar izaten nuen'

Batzuek uste dute zerura begiratzen ari garenean irudimena lantzen ari garela eta lurrera begira gaudenean, berriz, oroimenari errepasoa ematen jarduten dugula. Urte askotan herriko medikua izandako Jose Lacadenarekin Zaharren Babeslekuaren elkartu naiz eta, moilara joan garenean argazkiak ateratzen, zerura begira jarri da. Ez, ordea, irudimenari tiraka, baizik eta geroxeago kontatu dizkidan Francoren garaiko kontu eta pasadizoak gogora ekartzen. Usteak erdia ustel, antza.

Bizikletan, zaldi edo asto gainean, txalupan eta moton ibilia da hara eta hona gaixoen etxera azkar alegatzeko. Berak esan digunez, oraingo medikuek lantegi erraza dute lehengo aldean, ez baitira konsultatik mugitu ere egiten.

RIKARDO UZKUDUN

Nondik eta noiz eterri zinen Oriora?

Ni Jakutik eterri nintzen. Jakan jaoia ez banaiz ere, han bizi nintzen gurasoekin, Berdunen jaoi nintzen, Huescako herri txiki batean, Guaramendi zerta baino hegoalderaxeago dago.

1947an allegatu nintzen hona, 26 urterekin. Soldaduzka egin eta gero, don Ramon Perez Agote ordezkatzeko deitu ninduten. Abenduaren 3tik martxoaren 10a arte egon nintzen hemen, eta gero Valentzaian joan nintzen Fallakikusteria. Joan aurretekiko Ramoni esan nion oportak hartzen zituenetan eterriko nintzela, Gainera, don Ramon gaizki zegoen, 65 urte zinuen ordurako eta gorputzez oso indartsua bazeen ere, hankamea zen eta arazoak izaten zituen, eta ezizten inora joan. Horrela, hurrengo urtean berekkin hasi nintzen mediku lanetan.

JOAUREKIN. Orluan bai; orduan makina meskotzen zuen atzetik.

Nelakoak izan ziren hasierako urte haietan?

Jakatik eterri eta hemen izan nintzen lehenengo lau hilabeteetan, asko gustatu zi-tzaidan han, nahiz eta bakarrak aritu lanean. Ez zegun praktikanterik ere; baina, geroa, Mari Carmen Salsamendi aurkitu nuen praktikante lanak egiteko. Injekcioak jartzen irakatsi eta bera hasi zen horrela laguntzen.

Gainera, orduan, erditze ugari izaten ziren eta ni denean joan behar izaten nuen. 20-25 urtetan nirekin jaoi ziren Orioko ume guztia. Lehenengo urtetan, don Ramon zen mediku titularra, baina hanka moztu zioten eta nik egin behar izaten nuen guztia. Berarekin bizi nintzen hiru bat urtean, Toki-Alaira joan nintzen arte Feliziano harakinarekin. Orduan, don Ramon etxean izaten zen kontsulta eta jendeak eskaileretan egin behar izaten zuten zain; ez ze-

goen ezta gaisoak jartzeko oherik ere, pentsa! Horrelaxe egon nintzen, 33 urterekin ezkondu nintzen arte. Orduan, don Ramon goiko etxelizitzan jarri ginen.

Herrian, non?

Azurta etxcaren aldamean, Amilibia taberna dagoen etxeak. Ezkondu eta pare bat urtean bizi ginen han. Errenta oso garestia jurrizigutzen. Garai hartan gehien ordaintzen zena 900 pta. zen, Goiko Kaleko etxe berri batean; eta gok 1.500 pezetako errenta geneukan. Gauzak horrela, moilara joan ginen bizitzera, Andu Txikineko etxera. Ordurako, konsulta hara pasata geneukan; ez zen ambulatoriorik artean.

Zein arazo izaten zenituen gaixoak sendatzeko?

Penizilina aurkitu berria zen eta asko ibiltzen genuen orduan. Ordurarte, Cibazol eta sulfamidak erabiltzen genituen, baina penizilina izugarrizko aurkikuntza izan zen. Behin, bonika berri hori aterazutela enteratu eta ontxi txiki pare bat eskuatu nittuen Torreto baserrirako, New Yorktik ekarri ziteten Iberiako hegazkin batean. Ez naiz ondo gogoratzan nola izan zen, baina 200.000 unidadeko ontzia ekarri zituen. Txalipa hartu eta joan nintzen Torretsona neumonia zuen gaixo baten gama, eta hurrengo egunerako ikaragarrizko aldea egin zuen penizilina eman ostean. Hiru egun zeramatza 40ko sukrarekin eta goizetik gauera pasa zitzaion. Bada, orain 5 milioi unitate jartzen zaizkio gaixoari, pentsa! Askotan aurrenatur du medikuntzak urte gutxitran.

Zer gaixotasun klase izaten ziren orduan?

Garai hartan gaixoa ikus-teko etxeetara joan behar izaten genuen. Gripa zabaltzen zen garaian, toki guztietatik hots egiten zituen eta alega-

ti ezinik ibiltzen ginen. Oraintz, berriz, ez dira inora joaten, telefonoz zer hartu behar duten esan eta moldatzenten dira.

Gainera, erlitze denetara joan behar izaten genuen. Maria Kallabarri aritzen zen emagin. Nik erakutsi nion esku sartu eta erditzeko momentua noiz zen igartzen. Hark antzematen zinean, niri deitzen zidaten. Urtero 100etik 110era ume jaiotzen ziren orduan. Bat edo beste ospitalera eramatzen genuen, Donostiarra.

Nola joaten zineten gaixoak etxeetara?

Hasieran, bizikletan eta zaldi gainean ibiltzen ginen. Gero, moto bat erosi nuen, Luve 99 markakoa.

Kaletarra izanda, zer moduz zaldian?

Bazen Guardia Zibil bat, tenientea bera, Peñacanean partidatxoren bat jokatzen etorzen zena. Eta, horrelaxe, egun hantean esan nion: *Urtzko alzeridak zaldia baserrirru hantza jutetzan?* Eta erantzun zidian: *Bai, gizon; nabi duzu an.* Eta mik: *Bada, gaur aya tsaldaua, Iusachera joan beharra dantza.* Eta, horrela, zaldia jantzi, eta joan nintzen. Handik aurrera, berriz, eta ordurako zaldia dena jartzen bankieenez, nerori joaten nintzen zaldia bila. Maria Maestraneko horretan zeukan ikuilua, Briteneko etxean, Kuartela, berriz, Arrizaneko fabrika baino lehenagoko etxean ze-goen.

Askotan, oinez ere ibilinintzen, curia egin edo ez egin. Automobila, berriz, geroago ekarriz genuen. 34an, ezkondu eta sei bat urte beranduago, ekarriz genuen, Dauphine markakoa. Alargunen automobilala zela usaten zen; azkarregi joaten zelako zeukan pisurako. Halere, motoarekin segitu men gero ere.

Zer duzu gogoan Orio hartatik?

Arrantzale asko ziren; 27 bat bapore aritzen ziren arrantzan. Behin joan nintzen Getariaraino bapore batzen; arrantzan nola egiten zuten ikusi nahi nuen, baina zeharo mareatu nintzen eta, ordutik, ez naiz berriz itsasoan ibili.

Giro ona zegoen herrian; batean bizi ginen. Politikak ez zuen eraginik eguneroko jardunean.

Nola bizi zenuten diktadura frankista?

Garai ederrak bizi genituen. Heinen ez zegoen politikaren inguruko ezertzoe ere. Beno, baziren nazionalista sutsu batzuk: Eugenio Azkue, Juanito Loidi, Leunda... Ni oso ondo konpontzen nintzen denekin. Behin gogoratzen naiz Eugenio Azkuek esan zuela: *Sekula et bezala, Autonomia eman digate!* Eta orduan Franco hiltzeko zegoen oraindik. Hortik aurreera ez dut gogoratzen politikaren inguruko kontu gehiagorik. Orduan ez zen egiten orain adina obra eta eraikuntza, mugimendu guixago zegoen Udalean.

Euskaraz ikasi gabe, nola moldatzen zinen gazteleraez ez zekiten gaixoekin?

Ulertzen ginen gutxi gorabehera. Nik ikasi nituen esaldi batzak, gaur egun ia abatzu zaizkidanak: *Arratsalde on, zer moduz, non dago gaxeta, egin eztula, arnasa harria...* eta moldatzen ginen. Askok uste zuten banekiela euskaraz, baina kontua da ez dakidala. Hala ere, beti zegoen norbait, kanpoan lan egiten zutenak-eta, gazteleeraez zekien.

Asko aldatu da medikuntza. Zenbateraino izan du eragina gaixotasunetan?

Lehen, adibidez, minbizirik ez zen apena; orain adina ez, behintzat. Elgorriak; kuktzeztula; poliomielitisak, elbarri gerazten zuen gaitza, dif-

SEME-ALABA ANTISIAK Semei pintorea, alaba bat ezkultoreca eta bestes erizaina.

teria... eta horrelakoak ziren. Gerora poliomielitisak, difteria, tetanoak eta kuktzeztula sendatzeko txertoa aurkitu zuten; horrela desagertu dira guixotasun horiek. Lehen, nafarreriantzako txertoa hartzen zuten jende guztiek, gaur egun ez du inork hartzen horrelakorik, desagertu dira. Blenorragia ere ezagutu dit, sifilia ere bai; guixotasun larrak ziren orduan. Baino sulfamidak eta penicilina agertu zirenetik, akabo.

Bista kontutan ere, asko aurreratua da: betaurrekoak, len-tillak...

Makina pasadizo bizitako izango zara, ezta?

Gogoan dut nola Errege Egunaren bezperan, Aiako Ur-daneta auzotik hots egin zidaten. Apaiz batek deitu zidan gaiso hantek hernia zuela-eta, hiltzean zegoela eta ea joango nintzen. Ni, orduan, guixorik nengoen, poltsa beroa jarrita, eta Zarautza deitzeko esan nion. Handik inor ez zetorrela esan zidaten eta Aiako medikua, don Fresco zena, herrena zenez, Jainkoagatik eta Ama Birjina-gatik mesedez eskatu ostean, nik joan beharizan nuen. Gaueko 11etan atera nintzen muttoarekin. Belaunetarainoko elurra zegoen. Motoa laga genuen Laurgainen eta Pagoetatik barrrena asto baten gainean joan ginen. Hotz zen, baina astoak

Motoa laga genuen Laurgainen eta Pagoetatik barrena asto baten gainean joan ginen.

ederki asko zekien bidea, gero! Hiru morfina ampolla eraman nituen, ahal zena egin beharra zegoen, eta berehala gelditu zen gaixoa erdi lokartuta. Orain astakeria badirudi ere, soluzioa bilatu beharra zegoen. Hernia sartu nahian ibilginen, eskuekin barrura bultzaka, baina ez zen sartzen. Halako batean, giltzurrunak lehertzean bazeuden ere, sartu zen bere tokira. Hori astakeria hutsa izan zen, baina zerbaitegian beharra zegoen.

Horelako gauzak egin behar izaten genituen erditzean ere. Sekula ez zait, zorio-nez, umerik hil. Erditzeak nire etxeko ohean, taxi batean eta kalean ere ezagutu ditut. Behin, gauez, Frantze fabrikan parean, errepeidearen bes-taldean zegoen labadearan ere jaio zen ume bat. Etxera etorreri zen gizona; hara joan, bi kandela piztu eta, hain larri zegoenez, berehala izan zuen.

Gainontzean, asko zaintzen al zara, don Jose?

Batere ez, Jan gutxi egiten dut, ez naiz eta oso jatuna izan. Edan, ez dut ezer edaten eta kirola ere ez dut ezertzoe ere egin; egia esan, inoiz ez zait kirola gustatu. Nahikoa nuen baserrietara egiten ni-tuen korrikaldiekin.

Zer zaletasun dituzu gaur egun?

Arotz lanetan aritzen naiz gustura. Honezkero, makina armario eta apal egin dizkiet seme-alaba eta ilobei. Hainbeste gauza egin ditut ez dakidala zer gehiago egin. Gainontzean, betikoa, karta jokoan ibiltzea gustatzen zait. Berrogei duro jokatzen ditugu gehienez, nahiz eta askotan ohoreagatik-edo serio jartzen garen. Soziedadetara joatea ez zait sekula gustatu, nahiago izan dut etxeen jan. Etxean prestatutako hirugiharra, arrautza pare bat eta txorizo muturra bezalakorik ez da!

Lourdesko bidaia miragarria

Maiatzaren 15 izaten dira Gipuzkoako gaixo eta eriak herritik —eta kasu barnean, etxetik— ateratzeko. Lourdeserako bidaia urte osoko sendagairik onenada berentzat, baita laguntzaile moduan doazentzat ere; gehiago baita han jazotzen dutena ematen dutena baino. Lau egunetan lasaitasuna, umore ona eta laguntzunaren izaten omen dira nagusi. Inazita Leundarekin eta Fernando Gaztañazpiren aritu gara bizketan, aurtengo bidaiaren bezperetan.

RIKARDO UZKUDUN

Donostiaro Lourdesko Amaren Abegi Ora elkartek antolatzen du urtero Gipuzkoako gaixontzat Lourdeserako bidaia. Elkarte hau Gipuzkoako Gotzaitegiari lotua dago, baina antolaketa lanak elkarteak berak egiten ditu.

Aspalditik dabilta elkarreto honi laguntzen makina oriorat; horien artean siperarien Joxe Esnal zena da, orain dela 35 urte hasi baitzen lan horretan. Inazitak esan digunez, lantegiko furgoneta ibiltzen zuen bidaia-

rako gauzak eramateko. Gainera, siperzekos da Joxek jasotako dokumentazio pila bidaiaren inguruan: filminalak, argazkiak... Inazitak berak 26 bat urte daramatza bidaia egiten; Lourdes Esnal, Mari Isabel Etxeberria eta Bixen Iturzeta-rekin batera hasi, eta berak bakarrik jurratzen du gaur egun. Fernando Gaztañazpik ere 22 urte daramatza kamillero lanetan. Bere lana Lourdes-

ko putzuan jendeari sartzen laguntea da. *Errito bat da: arraparen sizeria eta putzutzen sartzeko laguntzen diegu.* Gero ere, gaixoei konpainia egiten sartzen omen dira, kafetxo edo zerbezatxo baten aitzakian, beren penak entzunez. Alde horretatik, guxock baino zer esan gehiago du familiaek; maiatasun falta agerian geratzen baita egun horietan.

‘Urte osoan egun horien zain dago jendea eta oso-oso importantea da horientzat; liberazio moduko bat da’

EGUN OSOKO ZEREGINA

Goizeko seletan jaikitzen dira Lourdesen kamillero eta erizainak. Ondoren, gaixoak garbitu eta zapiai eta laudenean gosaria ematen diente. Zortzietaan meza izaten da egunero, eta karroetan —gaixo guztiek karroetan joaten dira antolaketa arintzeko, nahiz eta elbarriz ez egon— bueltaxo bat ematen dute. 11:30ean baskaltzera joaten dira, garaizgaraiz, frantziarrak bezala. Arratsaldean ere izaten omen da zereginak, seletan afaltzen joaten diren arte. Afal ondoren, Suzirien Prozesioan parte hartu eta gero bukatzen da eguna gaixontzat. Gauean, kamillero eta laguntzaileek eguneko balorazioa egiten dute.

BESTELAKO MIRARIAK

Fernando Gaztañazpik ondo txo zioen bezala, Lourdesen ez da mirari fisikorik gertatzen, ez zaio besamotzari be-

soa luzatzen. Baino bestelako mirariak izaten omen dira. *Urtean egun borien zati dago jende asko eta oso-oso importantea da horientzat Lourdetko bildia; nolabaiteko liberazio bat da gaixontzako. Hitz egiteko gogo bandia izaten dute egun horietan. Gaixoen istorio eta dramak aditu behar izaten dira; bereu tankersen dagoen jende arku ikusita, pila bat irekitzen dirst. Lur joa eta goibel joandako jendea biziberrituta etortzen dela dio, barruko korapiloa askatuta. Gaurko gizartean askotan gertatzen ez den bezala, baino horri hitz egiten omen da, eguneroko kareta kenduta. Fernandoren ustez, gizartsun kontua da dena eta horretan datza hango miraria.*

BORONDATEZKO LAGUNTZAILEAK

Gaixoei laguntza emateko gizon-emakume asko joaten da Lourdesera urtero. Hauek, beren bi lanegun galtzeaz gain, ostatuko (hotela edo albergea) gastuak ordaindu behar izaten dituzte. Inazirak kontutakoaren arabera, gaixoek hasieran ez dute ulertzen nola joan daitekeen hara laguntzea trukean ezer jaso gabe. Horrek gaixoengana sortzen duen esker onarekin konformatzen dira laguntzaileak.

Gaixoak, ostera, ez du ezer ordaintzen han igarotako lau egunetan, eliz atarian bildutako diruarekin finantzatzen baitira gastuak. Alde horretatik eskerrak ematen diote Inazitak eta Fernandok, antolatzaile guztienean, Orioko herriari, oso ondo portatzen da-eta beharra dagoen garaiaren.

Lehengo urtean, 1999ko maiatzaren 14an, beste askoren artean hiru oriorrekin jaso zuten Hospitalitatearen domina Jose Maria Setien gotzairen eskutik. Elena Garmendia, Enrique Esnal eta Antonio Manterola izan ziren herriko omenduak, laguntzaile gisa egindako lana dela-eta.

Mirari bat baino gehiago

Lourdes, ikusminak sortzen du ikuskizuna. Miraria, bilatzen dutenek sortzen dute. Kandelen ostadarra jainkosa baten jai-tsiera eragiten du, Ama Birjinaren ongi etorni keinua jasoaz. Jainkoak ritualidadeaz eta ikuskizunaz dira gustagai, gaualdiaz eta errukiaz. Jainkoak lanbroz jazten ohitzen dira existitzen ez direla ezkutatzeko. Lourdes, jada, mirari bat baino gehiago da. Lourdes gertakizun sozial bat da, munduko, jendetusa; eta lur mugimendu hori, giza haizete gozo hori, otoitsua eta geldoa, da benetako miraria. Lourdes haragiaren berpiztea da eta han aurki ditzakegu hildakotzat hartzen genituen guztiak: elbarrituak, maindirez bildutako momiak, sendatuak, urima igeltsoan duen jendea, arrosa usaina darion zaharra...

NASAREN ilargiaren mendearen, matematika eta arrazoi arrazionalizatuaren mendearen, ordenagailuen ordenean, Lourdes irrazionaltasunaren mirari bat da. Gizakion tribu zaharra, mundua zeharkatu eta bete zuena, bere erraietara itzultzen da, gauera eta kobetara. Mirariaren halizeak putz egiten du kandeletan.

Francisco Umbral

UMEAK ERE BAI

Aipatzeko da haur gaixo-eta atzeratuak ere han izaten direla egun horietan. Haietaz anduratzentz direnak begirale guztek dira eta oso giro ederra sortzen dute Lourdesen. Umeek, jakina, beste gauza batzuk egiten dituzte eta mu-

gimendu handia behar izaten dute lau egunetan. Gazteekin ere izaten dira Oriotik joandakoak: Ruth eta Nerea Erreberria joan izan diru haurrekin. Asko nekutzen omen dute umeek eta indar handia behar izaten omen da haien ibilbideko.

EZINBESTEKO OPARIA

Lourdesen, Eliza, kobazuloa, putzuak eta gaixontzako egintzaz gain, denda eta merkatal gune asko dago. Denda hauek tan Lourdesko Ama Birjinaren inguruko opari ugari eros daiteke. Nork ez ditu ezagutzten handik ekarritako goxokiak edo ur ontziak! Beste edozein toki jendetutan bezala, munitua handia osatuta dago hirian, bisitariei dirua nondik aterako. Homen guztien arrean, nahiz eta beren pentsakerarekin batez-estorri, Inazitak aitorru digu gaixoci asko gustatzen zaiela etxerako oparitzaok erostea eta ilusio handia egiten omen die.

Lourdestik etorri eta berehalaka, handik ekarritako goxokiak eta ur ontziak banatzeko ditu herrian apaizak etxetik atera ezin dutenen artean. Horrek ere ilusio handia egiten omen die joan ezin izan duten gaixoci. Urtero, chubat gaixo geratzen da joan ezinik, Lourdesen nahikoa tokiko ez dagoelako guztientzat. Hala ere, lehenengo aldiz doazenek izaten dute lehentasuna.

GOTZAI
BERRIAREN
Aurten
lebenengo
aldiz,
gazai
izendatu
berriak
gidatu du
Lourdesko
peregrina-
zioa.

AIAKO berri

BERANDU BAINA CULTURA. Nibikidu berandu basi zen Musika Egunak, baina ideki poia zuten haurrak buetakoak izan zuten.

**Ekainaren 17an
ibilaldia**

LARDIZBAL, eskolako Guraso Elkartea, bertiro ere, egun pasa bikainta antolatu du haurrak, guraso, aitora-antiora eta joan nahi duten guztientzat. Irteera eskola aurreko aparkalekutik goizeko bederatzetan izango da, hamaikatikoa. Gesaltzan izango da, bertan dauden gatzaga famatuak ikusi ahal izateko. Bazkaria Valderejoko parke naturalean izango dute; antolatzai-leek prismatikoak eramatea gomendatzen dute, purreak ikusteko. Helduek 2.700 pta. ordaindu behar dute, eta Lardizbal eskolatik kanpo dabiltsan 3-10 urte bitarteko hauetek, erdia. Izena emateko, eskolara jo behar da.

Maiatza osoa martxan

■ Hamaika orduko ibilaldia, Musika Eguna eta Kirol Astea

MAIATZEN OHIKOAK EZ diren hainbat ekintzaz gozatzeko aukera izan dugu. Alde batetik, maiatzaren 14an Erniozaleak elkartek antolatutako 11 orduko ibilaldia herririk pasa zen eguerdian. 416 lagun abiatu ziren ibilbide zoragarri bezain gogostra egitera, eta ia denek bukatu zuten. Lehenengnak 8 ordu azpitik egin zuten eta 13 ordu pasatxo azkenekoak; ibiltarien artean lau aiora izan ziren.

Maiatzaren 20an Musikaren Eguna ospatu zen frontolan. Musika festan Gipuzkoako eta

Nafarroako Lehen Hezkuntzako ikastetxe asko elkartu ziren, tartean Aiako Lardizabal eta Orioko Zaragueta herri eskoletakoak. Beren abesti eta doinuenkin jarri giro aparta sortu zuten; kontzertuaren ondoren, musika tresnen erakusketa izan zen.

Hurrengo egunean Aiako Kirol Elkarteak antolatutako kirol asteari amaitera eman zitzaiotan, hainbat ekintza antolaturik, gehien bat haurrentzat. Ume asko izan zen bertan eta berriz errepikatzeko gogoarekin geratu ziren.

**Mus txapelketa
bukatu da**

NEGUNA eta ostiralero, kas-kokoa tabernetan inus txapelketa izan da. Denboraldiari amaitera emateko, maiatzaren 26an Iturriozena jaitsieran jokatu zen ostiraletan txapeldun geranitako arteko finala.

15 bikotek hartu zuten parte eta txapelketa irabazi zutenak Manuel Izeta eta Juanjo Curiel izan ziren.

Txapeldunorde Angel Larrañaga eta Jose Luis Lopetegi geratu ziren.

Gazategi, Eparantza, 11 - AIA
TEL. 943 83 43 22

Berriko-bihurri eta horrigail.
Elsko-sukalde gozo eta idseguna.
Haurrenza manu berezia eta
jolasleku.

SEGA

ezkontzak, bataioak,
jaunartzeak

Tfnoa: 943 83 07 16
Erreka auzoa

ARISTERRAZU

Jatetxea

San Pedro Tfnoa: 943 83 45 21

MUTILARDOA. Erre baino bestaldeko txokoa egoten da horriko. Aurtzen ere izango al da!

Sanjoanak Iturriotzen

Udan sartzera goaz eta, horrekintzat, hastera daude hainbat auzo eta herritako jaiak. Iturriotzen San Joan jaiak izaten dira. Girotsen joateko, ekainaren 16an mus txapelketa izango da.

Ekainaren 23an, ostirala, oileasko biltzea Ansorregi eta Larrañaga soinujoleen laguntzarekin; eta gauean erromeria egingo da Tapia eta Leturiarekin.

Larunbatean, San Joan egunean, meza 11:00etan izango da eta, ondoren, herri kirolak eta trikitixa; gauean erromeria, Ansorregi eta Larrañagak alaitua.

Igandean, meza nagusia San Joan ermitan 12:00etan; gero, trontza txapelketa bikaina jokatuko da, eta egun osoan trikiti doinu alaiak entzungen ditugu Etxabe anaien eskuik.

LABUR-LABUR

Gipuzkoako txapeldun

Bukatu berria da Gipuzkoako txapelduna, eta bertan Aiako Kirol Elkartearen izenean jokatu zuten Eli Lasa aiarrak eta Itxaso Etxabe zauriarrak txapela irabazi zuten. Finalean Anoeta KE izan zuten aurka eta hau izan zen emaitza: 30-19.

Saskibaloian finalera

Eskolako neska-mutikoek Kosako saskibalo txapelketa jokatu zuten, beste 8 taldekin batera. Finalrako txartela merezimendu osoa lortu zuten; baina, zoritzarrez, 21-14 galdu zuten M. Inmaculada Zarauzko ikastetxearen aurka.

Emakumea eta ezkontza

Hamar urte barru, gaur egun ezkontzen diren bikoteetarik %50a bananduta biziko omen da; hala diote, behintzat, estatistikak.

Gezarra hadirudi ere, azken urteotan inoiz batzuk banaketa gehiago eman dira. Arrazoia ugari izan daitezke: bikoteko kide hakoitzak helburu desberdinak izaten, beste batzuk maitemintzea, "adarrak" jartzea (oso modakoa) eta ahar. Gure guraso eta aiton-añonen ustez, gaurko gatzteok ez dugu ezer agoantatzen. Pare bat kezka izatea nahikoa da gure bikoteari *Agur, Ben Hur* esateko. Larre motxean ohitu gabeak garela, alegia.

Nire iritziz, aldaketarik handiena emakumearen egoeran gertatu da. Lehen, emakumea etxeen gelditzen zen; baima, gaur egun, emakume ezkonduetasik eluneko handi batzuk etxetik kanpo lan egiten du, eta ekonomikoki askapena lortu du. Horrek emakumeari autonomia handia eman dio, beste aukera batzuekin batera.

Gure amonek, askotan, ankeria murriztuak zituzten. Irtenbideetako bat ezkonrazen eta, are hobea, *halako* baserriko mutillarekin ezkonduz gero, nahiz eta gero milaka eguna triste eta latzetzatik pasa behar izan. Gaurko emakumeak ez gara konformatzen etxe oneko mutil batzuen elkartzearekin; beste faktore batzuk gehiago baloratzen ditugu. Gure amonek, genre antzera, etxetik kanpo lan bat eta egonkorrasun ekonomikos izan balute, zenbatek ez ote zuen utziko senarra atzean? Horrela, beharbada, orduko eti gaurko estatistikak antzekoa islatuko luke.

Pentsatuz... Orain ezkonduko banitz, %50eko zein multzotan sartuko nintzateke; senarrarekin jarraitzen duen horretan edota kontrakoan? Eta horrek hurrengo galderara narama: ezkontzeak metezi ote?

Maider Lasa

ALUSTIZA AUTOBUSAK

Autobus litera eta 16, 19, 25 eta 56 plazakoak
Bidaiatu eta ezkontzeta edo sagardotegira joateko

Tel. 943 48 45 03 / 16 16 50 Mugikorta 826 78 30 01 - 456 78 29 22

PERTSIANAK

Amarroa, PVC
Venezianak
Motornak...
(34 53 03 39) Mugikorta 600 70 52 27

TXINGURRI LORAZAINDA

- Zorionetako zinemak eta makilak
- Aukas eta gauza teknologikoa
- Gauza pribatua, telefonia, diskutibula, etc.
- Gauza zuzka, rozentzimendua
- Makila eta makilak
- Esportazioak

TEL. 943 48 27 38 - 943 53 29 52

BELEN IBARROLA

'Bagenekien lehen zegoen txoriak zein akats zituen'

Honezkerro zuetako askok ikusi duzue EITBk ateratzen duen txori berria; baina, beabarbada, ez dakizuna zera da: irudi berri horretan zerikusi bandia izan duela Belen Ibarrola aiarrak, berak sortu baitzuen irudia, lankideekin batera.

ELE LASA

Nola iritsi zinen lan honetara?

Beno, nik diseinu grafikoko ikasketak egin nitzuen, lehen-dabizi Donostian eta gero

Bartzelónan, 1989an, diseinu grafikoko ikasketak eginakizateaz gain, ingelesez eta euskaraz zekien jende gutxi zegoenez, EITBko grafismo sailean sartu nintzen. Han ordenagailu aurreratuenekin lan egiteko aukera izan nuen, animazioak-eta eginez.

Zer da hori?

Programa guztien hasieran eta tarteka agertzen dira animazioak, nolabait esateko. Gure lanetan sartzen dira, adibidez, eguraldiaren mapak

diseinatzea, Iñurrategi anaietegi dituzten mendi ibilaldiak irudiak imprimenduan jartzea, eta abar.

Gauza interesgarria zen, eta bertan ia 10 urte pasa nitzuen. Ikusten genuen lan horrek etorkizuna zuela, eta, behin-behineko langile besterik ez ginenez, hambeste urte pasa eta gero, hertako beste grafista batetik eta errealizadore batetik elkartuz, geure enprese sor-tzea eraiki genuen. Gainera, garai horretan izan nuen nire bigarren alaba eta

horri ere erabakigarria iruditu zitzaidan aurrerapauso hori emateko. Beraz, lehen aipatutako lankideek animatu nitzuen eta horrela hasi ginen, lehen-dabizi hirurok; gero, beste bi sozio bilatu genuen.

Euskaleom izena jarri zeninten eta 1999 urtean eman zenitu lehenengo pausoak. Zein izan da orain arte egin duzuen proiektu garrantzitsuena?

Bada, egia esan, EITBko txoriarena. Horrekin urrian hasi ginen, abenduan ateratzeko zelako; baina, denbora gutxi zegoenez, atzeratu egin zen dena.

Notaz lortu zenuten lan hau?

'Programa guztien hasieran eta tarteka agertzen diren animazioak egiten ditugu'

Lehiaketa bat egin zen eta 8 enpresa aurkeztu ginen: Barcelonakoak, Madrilekoak eta Bilbokoak, eta horietako batzuk, gainera, oso indartsuak. Baino guk gauza bat genuen alde: EITBn lanean jardun ondoren, bagenekien lehen zegoen txoriak zeinakats zituen. Hori jakinda, gukitxuri simplea duen irudi han egin genuen; hori bai, 200 bat egin eta gero, hona iritsi arte.

Ondoren, txoriaren aplikazio guztiak egin ditugu.

Baina proiektua ez zen txoria bakarrik egiteko, ezta?

Ez; horretaz aparte, Euskal Irrati Telebistari dagozkion enpresa guztienei irudi korporatiboak egin genituen; Radio Euskadi, Radio Vitoria, Euskadi Irratia, Euskadi Gaztea, ETB 1 eta 2, ETB Sat (Europanako kanala) eta Canal Vasco (Ameriketarako). Horrela, denak konturatu daitezzen enpresa bakarra dela. Eta, adibidez, ETBri 1 eta 2 zenbakiak jarri genizkion kolore ezberdinetan jendea berehalako oharradain zein katedrala dagoen. Gainera, EITB hizkietan 'I' letza kolore gorri egin genuen, irratian ere bere garantzia emateko.

Beste lan batzuk ere egingo zenituen. Aian edo Orion egin al duzue zerbaite?

Beno, enpresa hau sortu aurreko, aifibulez, Aiako Udaltekiko eskutitzetan ikusten den diseinua egin nuen, eta baita ere Aiako Kirol Elkarteak. Gero, enpresa sortu zenan, gure bezeroetariko batzuk, Inmobiliaria de Orio-k,

TXORIA MODERNA

Gauko partean
ikusitzen da
Belen eta bere
lankideek
disenatutako
txantxangorri
moderna.
Eskaini
Belen, bere
armarekia eta
alabarkia.

adibidez gurekin dauka Interneteko zerbitzaria. Nolabait esateko, guk zerbitzari amerikarrak dauzkaru, oso onak eta gutxitan kale egiten dutenak, eta horiek alokatu egin ditugu.

Beraz, zuen lana ez da disenua bakarrik.

Ez, importanteena hori bada ere. Baino web orriak disenatzent ditugu: EITBkoak ere gure esku dago, eta hori bai dela lan zaila, informazio pila bat jarri behar delako.

Bestalde, proiektuak aurkezten ere jarraitzen dugu. Azkenekoa, Interneten ideia berrien konkursu bat aterazten eta guk ideia bat prestatu genuen. Egun batean deitu ziguten esanez aukeratuak izan ginela chun eta piko enpresen artean eta Barrzelonara IN-

NOVIT erakusketara joan ginen gurea aurkezteria, La Caixa, IBM eta Terrak babesturik. Eta, gauzak ondo joanez gero, enpresa handi baten bescuan aurrera atera daiteke.

Gauza asko eta oso ezberdinak. Nola antolatzen zarete lanerako?

Beno, pixkanaka jende gehiago elkartu gara, dena ondo eramateko. Nire senarra gerentzia lanaz arduratzen da, eta berak eta beste bi sozioak —horien artean koinata dago— diru kontuak eta negeziazioak eramatzen dituzte. Guk, berriz, ideiak, irudi korporatiboak, video klipak, video industrialak, telebistarako iragarkiak, Interneteko orrialdeak eta telebistarako grafismoa egin ditugu. Eta beste pertsona bat ere badaukagu

bulegoko lanetarako.

Eta aurrera begira?

Beste proiektu batzuk ditugu eskuartean. Adibidez, eta ideia honi esker sari bat eman digute, eta horren isla da mahai gainean dagoen trofeo handi bat *Premio a la tecnología de la información en Euskadi 2000* partzen duena.

Ez dauagu lekukik gauza gehiago jartzeko, baina *aseguración* handiz egin naiz Belen eta Arantxa lankidearekin, eta breitztu egin dut hori hori delako Eusko Jaurlaritzako Industria, Turismo eta Merkataritza departamenturako egin duten telebistarako azken iragarkiaren izenburua. Udan hainbeste bider ikusiko dugun iragarkia hain zuzen.

Egin zure publizitatea
gure aldizkarian
KARKARA

PINTURAS
ASIER

—pintura lanak
—barnizaketa
—akutxillatua

Altzpea kalea 2, 1º
943 83 46 13 - 629 43 81 55 AIA

Presoen aldeko ekimena

Politikaren urak barrotuta dabiltsan bonetan, Inurra iraultzen ari dira Herri Ekimenekoak. Ideologiak ideologia, elkartzen dituenak badu abiapuntua eta jomuga; presoen eskubideak lehenbaileben beterzea. Horretarako, beren esku dagena egiten ari dira ekintzak antolatuz herritarrengana iristeko, nabiz eta askotan laguntza baino traba gebiago aurkitu.

RIKARDO UZKUDUN

Joan den urteko sanikolastan Orioko zenbait gazte berauhaldian egon ziren herriko udaletxean presoei karrasuna adierazteko. Orduan, gogotarako mihia inguru batean presoen aldeko Herri Ekimena sortzea adostu zuten. Hasterik garbi laga nahi izan dute ekimena alderdi politikoekiko independentea dela, herritar soilek osatutako ekimena dela. Horrelaxe, ideologua eta militantzia desberdin-

neko pertsonak elkartu ziren, herritar gehiago integratuko zirelakoan. Eugenio Coradok, esaterako, horrela azaltzen du bere presentzia: *Ni horia pertsona moduan etorri zain, nabiz eta Eusko Alkortasunakoa izan; eta giza eskubideak bere amitarrinean defendatu behar dituelako niste dat, hai urolanakoenak, hai kolektiboenak ere.*

Geroztik, ekimena zabaltzen satutu dira hainbat ekin-tza antolatuz; autokritika pixka bat eginez, beren uste-

tun agerian dago ez direla iritsi herritar gehienengana.

Jokin Urangak garbi laga nahi izan du, beste batzuen giza eskubideak defendatzearaztuta, baina talde honek, zehazki, presoen gaia lantzen duela eta horretarako sortu zela.

EZ DA EGOERAREN ARABERAKOA

Honela adierazi digu Ruben Iglesiasen hasieratik izan duten jokabidea: *Guk argi ean geratu egaera politikoz aparte, pertsona batzenen eskubideak defendatzearaztutako gizartea. Ondarri berbarra dago, su-estuaren garaian indar bandia batzuk zuela kontu banak eta bortzak ere eragin handia duela guregan, baina guk egaera politikoz kompo ikusten ditugu arazo beriek.*

Orain dela hilabetebat, Mariano Ferrer kazetariarekin izandako solasaldi batcan, gaur egungo egoeraren inguruari aritu omen ziren hizketan,

Haren iritziz, oso garrantzi-sua da suetenaren garaian piztu zen ilusioari eustea, nahiz eta momentu hauetan egoera askoz okerragoa izan.

Alde horretatik nabaria izan zen tregua garaian Batera plataformak —EAJ, EA, EB, EH eta bestelako talde batzuek osatua— deiturako kontzentrazioen arrakasta herrian. Gerora, berri, kontzentrazioek ez dute horrelako jendeztarik erakarri, ilusio falta agerian gelditu da partaideen us-tez. Halere, garbi dute egoera honetatik ateratzeko elkartzen jarraitu behar dutela, nahiz eta batzueta gehiago kostatu. Zaitasunak dorunda garaian erakutsi behar da iodorro dio Jose San Sebastianek.

Bestalde, herrian preso politikorik ez dagoenez ez omen da senideen eta lagunen sufrimendua bizitzentz, eta, horrek, eragin handia du jendearen gan. Bidaietako arazoak, diru kontuak, hamenak atzeria botatzeak..., gerrutik bizitzek sortzen duen egonezintik ez da bizitzentz herrian. Hala ere, inguruko herrietan ere presoak izan arren, nahikoa lan izan dute horrelako plataforma anitzak aurrera eramateko.

HERRITAR GUZTIEI IREKIA

Hasieratik, alderdien ekimena izan ez zedin, herritarren eskuetan utzi zen taldearen nonindik norakoa erabakitzear. Partaide batzuk alderdi batekoak badira ere, gustura hartuko luke bestelako jendea, inongo alderdirekin identifikatzetan ez direnak. Antolatutako diren ekintzetara gonbidatuta daude herritar guztiak, denon artean komponbideak bilatzeko asmoz.

SAMPEDROAN AFARIA. Gure gizaki egin beharrean, oratagoan, lagun arteko afariak egintze datela esan dugu.

EUSKALDUN

berriak

AUDRA ALMANAITYTE

Audra 37 urteko lituaniarra da eta 1994tik Orion bizi da. Tadas senarrarekin. Piano irakaslea da eta, gainera, umeci erakusten die abesten; bera ere abeslaria da Donostia Kanta Cante-mus koruan.

Lituaniarez egiten du etxeen; honez gain, errusiera, inglesa eta gaztelania ikasi ditu, eta orain euskarari ematen dio bere arreta. *Etorri gineneon, jendeok Ingundu zigun gaztelania ikosten, paientzia handiz. Orain, bodakite gaztelaniaz bodakidala; beraz, euskaraz egin baino lehen hasten gara gaztelaniaz; nire euskararen kalteroko.*

Hori hala bada ere, Audrak garbi ikus-ten du euskara ikasteko beharra. *Herri honetan bizi naizenez, euskara beharrezko da, bertakoei errespetua baitiet.* Hori egia bihurtzeo, egunero joaten da euskaltegira. *Euskara ez da oso zaila, baina bai aberatsa, eta hortik dato zailtasunak. Hala ere, ez diot beldurrik. Politena niretzat da ikusteak politika-politika euskarako mundua ulertzen naola.*

Oso ondo onartu gintuzten Orion, eta orain harrituta geratzen dira euskara erabiltzen dudanean. Siatzen naizegunero erabiltzen: umeekin eta lankideekin, lagun batzuekin eta euskaltegian. KARKARA beti irakurtzen dut eta pozik nago gero eta hobeto ulertzen dudaloko.

Audraren nahia hauxe da: euskara gero eta gehiago erabiltzea. Denon eskuetan geratzen da, beraz, gure partea jartza, bere nahia lortzen lagundi nahia badiogu.

Dena hankaz gora

MIKEL MARKEZ

2 CD

PAKO ARISTIREN HITZAK

Tribuaren hitz galduak

Erreenteriako aiarra eta Urrestilako galegoa DENA HANKAZ GORA JARTZEN DUEN TRIBUA

Azkenaldian atal honetarako nahikoa kontu izan dugu; zorionez, kultur produkzioak eman du horretarako, eta aspaldian egin beharreko kritikabuxa egitera goaz oraingoan.

Iazko udazkenean eman zuen argitara honako disko bikotz hau Mikel Markez-Pako Aristirekin batera; kantuez osatutako disko bat eta Euskal Herrian barrena eskainitako poesia errexitaldien tiilduma bestea. Orion ere izan ziren 1999ko urtarilean; eman genizuen horren berri, hain zuzen, herandu xamar bada ere, diskoaren berri.

Esan bezala, lehenengo diskoa Mikel Markezen doinuekin eta Pako Aristirenen hitzakin egindako kantuez osatua dago. Betidanik Mikelak izan duen xamurtasunez beteriko kantuak dira la denak, lehenengo atera zuen disko arrakastatsu harekin alderatuz, askoz landuagoak eta ez hain melodikoak, segituan sartzen ez den musika horietakoa. Pello Ramirezen txeloak eta Iñaki Satuaren pianoak asko edertzen ditu kantuak; zer esanik ez, Leire Martínezen ahotsak.

Hitzei dagokienez, Pako Aristik, azken diskoaren tankeran, erotismo jantxitako istorioak kontatzen ditu. Oihartzun handirik ez du izan disku honek orain arte, baina ez da denbora gutxian balioa galtzen duen horietakoa, zinez.

RICKARDO UZKUDUN

ZORIONAK

Erniopoko ibilaldiaren antolatzaleei

Erniopoko ibilaldiaren bigarren edizioa izan da aurten, eta antolakuntza bikaina izan da, parte-hartzea bezala. Ibilbidea oso ederra zen eta ibiltariek izugarri gozatu zuten, nahiz eta bero patsa egin.

Tartean aiarrak ere ibili direnez, bi-hoaikie gure zorionik berenak, mendizaleasuna suspertzeko egindako lanagatik.

ZORIOTXARRAK

Udalari

1998an herriko bizikletazale batzuek, berrehundik gora, idatzia sartu zuten udalek, hondartzako pasealekuaren bizikletentzako sarrera libre uzteko eta txirridentzako aparkalekuak egiteko eskatuz.

Udalak, ia bi urte pasa direnean, ez die oraindik erantzunik eman. Zoriotxarrak Udalari, beraz.

Jaunartzeak, kirola eta abesbatzen emanaldia

Orain dela 25 urteko maiatzean Vietcong-ekoak Saigonen sartu ziren, eta estatubuarrek aldegin behar izan zuten. Asiatik atera gabe, baina gerrarekin zerikusirik ez duen albisteak, lehenengo aldiz igo zen emakume bat Everestera, Junko Tabei japoniarra. Kiroltan aipatzeko da Tamamesek irabazi zuela Espainako Itzulia. Lasa zazpiigarrena izan zen eta Perurena hamabigarrena. Futbolean, berriz, ligako azken jardunaldian Athletic-ek Errealaren aurka jokatu zuen San Mamesen. Aurten Erreala bezala, orduan Athletic ibili zen bigarren mailara jaistekotan, eta azken egun horretan erabaki zen zein talde jaitsiko ziren. Athletik salbatu egin zen, 2-1 irabazi zuelako, nahiz eta lehenengo zatian Errealak 0-1 aurretek jarri. Malaga, Ceuta eta Murcia jaitsi ziren bigarren mailara. Athletic-ek 10. postuan bukatu zuen, eta Errealak laugarrenean. Txapelketa Real Madrid izan zen, 2.a Zaragoza eta 3.a Bartzelona.

HAUR KUADRILA EDERRA LEHEN JAUNARTZEA EGITEKO. Urtero maiatzeko kontua izaten da jaunartzea, baina hori bai, urtetik urterera ume gutxiagok egiten du. 1975ean 95 haurrek egin zuten maiatzaren 4an jaunartzea (48 mutilek eta 47 neskak), aurten, berriz, 39k.

ARRANTZALEAK ONDARROARA. Urte askotan Orioko arrantzaleak, Orion ezin zutenez arraina deskargatu, Getariara joaten ziren arraina saltzera. Orain dela 25 urte, ordea, Ondarroara joatea erabaki zuten, hongoek baldintza hobeak eskaini zizkietelako. Erabakiak min egingo zien getariarrei, noski, egunero 30.000 pezeta uzten baitzitzuten gure arrantzaleek Getarian.

ESKOLARTEKO HAURREN ABESBATZA-JAIALDIA. Hilaren 10ean Leunda zinemana, beste zenbait abesbatzarekin batera, Orioko bi koru jardun

orain dela...
25
 URTE
 1975

ziren kantari Patxi Olidenen zuzendaritzapean. Bata 11 urte bitartekoena zen, eta bestea 15 urte bitartekoena. Biak sailkatu ziren Errrenderiko finalerako. Orio izan zen bi abesbatza sailkatu zituen herri bakarra, eta oso ondo aritu ziren. Lehiaketa ez zenez, ez zen irabazlerik izan, hala ere antolatzaleek azpimarratu egiri nahi izan zuten oriotarren abestien zaitasuna, goxotasuna eta erritmoa.

DEMA. Azkoitian izandako uztarri motzeko Euskal Herriko txapelketan bi aliar izan ziren laugarren eta bosgarren, Izeta eta Arrillaga, hurrenez hurren. Irabazle, berriz, Urretxuko Belarreta izan zen.

Proba horretaz gain, beste hiru ere izan ziren. Lehenengo maizatzaren 4an Alalde-Buru eta Zialzeta alarren artekoa. Alalde-Buruko behi pareak aise irabazi zuen, 18 minutu behar izan zituen besteak ondu erdian egindako 11 plazak estaltzeko. Irabazoleak 20.000 pezeta irabazi zituen.

Bigarrena, hilaren 18an izan zen Azkoitian. Idi-dema proba horretan Polipaso eta Olidenen behi pareak lehiatu ziren. Polipasok irabazi zuen, eta 50.000 pta. irabazi zituen.

Hirugarrena ere Azkoitan izan zen hilaren 25ean, Zarauzko Errota-Zahar baserriko behorratik Aiako Gaztañagako zaldiaren aurka. Zaldiak irabazi zuen.

HARRIASOTZAILEEN DESAFIOA. Aiako Arrillaga Errezilgo Uzkudunen aurka jardun zen Aian. Bientzat lehenengo proba ofiziala izan zen. Arrillagak irabazi zuen 30 jasoaldi egin baitzituen. Uzkudunek 20 aldiz altzatu zuen harria sei minutuko hiru txandiatan. Uzkudunek proba bukatuta, Arrillagaren harria puskatu egin zuen barrua nolakoa zuen ikusteko, ez zelako fio.

AHOIKULARITZA
Fiscales, laborales, contables

Eugenio Garmendia

ASEGURU ARTEKARIA

IBAI ONDO, 1
Tel: 943 83 44 66 - 943 83 49 17

JUANTXO
harategia

Hemengo txekarra,
Especialitatea: triplexak, edofak,
etxeak produktuak...

Tel: 943 83 18 27

Carmen

Arraindegia

Tel: 943 83 05 37

ANARRA

IBAI-ONDO, 2 - Tel: 943 83 21 60

BORDATXO

• Beka dabilnak
• Marisko razio bereziak

Tel: 943 13 30 14

DORROSORO

JANARIENDA

Tel: 943 13 30 14

IRADI

AHOIKULARITZA

Alto Lebundia, 33 Telefax 943 13 46 96

URAITZ

LUXEHDIA

KIROMASAIA

Tel: 943 83 21 60

JAIOTAKOAK

ORION

García-Gordón Fernández, maiztaren 4an; Mikel Garate Murgiondor, maiztaren 8an; Eneko Elizagirre Arregi, maiztaren 10an.

AIAN

Ez da inor jaiotako honetan.

HILDAKOAK

ORION

Alejandro Garate Alidar, maiztaren 7an; 78 urte; Carmen Ausategi Korribetza, maiztaren 22an; 79 urte; Sotero Plazaola Sorolize, maiztaren 12an; 90 urte.

AIAN

Ez da inor hil maiztzean.

DORTICHOIAK

Zorionak Joxe Kutx!

Matian dago Joxe Kutx Uranga, Neu-moniak jota ingresatu behar izan zu-ten. Alkatea, Ongizate batzordeburu Eneko Dorronsoro, Gizarte langile Santi Zaldua, argazkilari Maite García eta Diputazioko arduradun bat izan zen bisitan bere 100. urtebetetzean. Zorionak eta aurki senda bedi.

Edonork du aukera familiar izan duen jaioberria, edo ezkontzaren bat, edo bestelako ospakizunen bat KAR-KARRAKO txoko honetan ateratzeko. Horretarako argazkia kultur etxearen edo udaletxe atzoko buzoian laga besterik ez du. Iristen zaigu lehenengoak izango du lehentasuna.

EZKONDUTAKOAK

ORION

Patxi Catalán Garitano eta Juncos Abizu Elizalde, maiztaren 20an.

AIAN

José Inazio Egigureta eta Mari-José Gutiérrez, apirilaren 28an.

ERAINA

Iean Mutinozabal	19an Mutinozabal
2an Barrenetxea	20an Barrene-txea
3 eta 4an Uranga	21an Uranga
5, 6, 7, 8, 9 eta 10	22an Azaldeggi
eta 11n Lasa	23an Zulaika
12an Barrenetxea	24 eta 25an Iriarte
13an Ulaizola	26 eta 27an Mutinozabal
14an Barrenetxea	28an Azaldeggi
15ean Uranga	29an Zulaika
16an Azaldeggi	30ean Iriarte
17 eta 18an	
Zulaika	

ZAINTZAKO BOTIKAK

HELBIDE ETA TELEFONOAK

AZALDEGI: Urumea kalea, 8; 943 77 71 83 Zuhaitz
BARENTEKOA: Gipuzkoako kalea, 72; 943 83 23 98 Zuhaitz
LASKA: Herriko plaza; 943 83 09 36 Orio
MUTINOBAL: Kale Nagusia, 12; 943 83 28 20 Zarautz
OLAIZOLA: S. Frantzisko kalea, 16; 943 73 38 14 Zarautz
ZULAIKA: Bizkaiko kalea, 43; 943 73 39 04 Zarautz
URANGA: Zigoardia kalea, 17; 943 73 40 19 Zarautz
IBARTE: Zinkunegi, Pilotako Etxea; 943 73 29 82 Zarautz

SARASUA ERRETEGIA

Plater bereziak:

- Arrain zopa
- Arrain eta haragi erreak

Eusko Gudari, 29

Tlfnoa: 943 83 00 65
943 73 25 32

ERROTA

- Eztei ospakizunak
- Banketeak
- Karta zabala
- Eguneko menua (lamegunetan)
- Oheak

Tlfnoa: 943 83 54 65

NIKE HONETAN

Pentsamendua irakurtzen

Noizbait, denok pasa izan dugu bolada txarren bat; gure buruarekin edo besteekin gozatu ezinik ibiltzen garen boladaren bat.

Nik uste, horrelako sasoietan, bereziki, pentsamendua irakurri eta interpretatzeko gero, asko arindu daitekeela ondoeza. Adibidez, askotan ezagunen batek kasurik egin ez di-zulako, edota, kasu egiteko garaian modu txarrean egin dizulako, gaizki pentsatzen hasten zara. Pentsamenduarekin borrokan zaude momentuoro eta nahikoa da, berriz laguna ikusi eta moduberean agurtzea gaizki pentsatuak indarra hardezan. Denbora pasatu ahala, gero eta konhentziuago zaude horretaz. Halako batean, baldin eta gauzak konpontzea erabakitzetan baduzu, berarengana joan eta zurekin ezer ez duela konturatzen zara. Zenbat buruhauste eta sufrimendu, gukasmatutako kontu bat dela-eta! Okerrena da, konpondu aurreko denboraren joanean lagunak antzematen dezakeela zuk zerbait txarrá darabilzula buruan beratza. Zuk hutsetik ateratako gaizki pentsatuak askoz arrisku handiagoa sortzen du bestek ere zutaz gaizki pentsatzeko; ondo pentsatu ezke-ro, nekez gertatuko zena.

Horrelako une txarrak ebitatze-ko, gure pentsamendua irakurtzen saratu behar dugu. Gaur pentsatu eta konbentzitzen nauena, bihartu astakeria galanta izan daiteke; bera-z, bera komeni da pentsatzea momen-to horretan hausnartzten ari garenak ez duela zertan arrazoi-izan.

RIKARDO UZKUDUN

KANPOAN daudenak

Garbiñe Manterola Agirrezabalaga

Orain 3 urte etorri nintzen Bartzelonara, nik egin nahuen karrera Euskal Herrian ez zegoela-eta. Gaur egun, Inguru-giro Zientzietako 3. urtea egiten ari naiz, eta Kataluniako hiriburuan erdi-erdian bizi naiz, ikasle pisu batean.

Karrera guztia katalaner egi-ten ari naiz, hemen ez baita beste aukerarik (hala ere, azterketak eta aurkezta beharreko lanak gaztele-raz egin ditzaket). Horrexegatik, etorri berriak aurreneko asteak ez ziren hotere gozoak izan; behin baño gehiagotan pentsatu noen zertara etorri ote nintzen hona.

Hala ere, lehenengo sustoak ez zuen gehiegia iraun, katalana hiz-kuntza erraza baita gaztelera ondo jakinez gero; eta, hilabetetxo bat nahikoa da elkarriketa bat tajuz ulertzeko.

Hori bai, euskara ahalteko pukera gehiegirik ez dut izan; gelan sei euskaldun gara, eta pisuan hinu urtetan, euskaldunez inguratua bizi izan naiz. Gainera, Bartzelona euskaldunec josia dago, as-

ketan eta askotan topatu izan nai zkalean, unibertsitatean, metroan... euskaldunekin, baita oniotar pare batekin ere.

Katalanek euskaldunekiko atokipen berezia dute, hemen euskalduna zarela esatea baino pasaporte hoberik ez dagoela esango nukel!

Hona etorri izanaren alderik onena irabazi dudan lagun ikaragari pilatzen da. Gainera, hiri handi batean bizitzan ikasi dut. Bartzelona hiri zoragarria da; hamalka gauza egiteko eta ikus-teko aukera dago.

Baino horrelako hiri handi batetik baditu bere alde txarrak, hotz-ere, Oriio bezalako herri txo batean bizi eta hazi ondoren. Lagunak, familia, Oriio bera... fal-tan sentitu izan ditut bioladetan.

Al eta, azkenik, kataluniarra-en zuhur fiama errealtitate hutsa dela esan nahiko nuke. Diru kontuez hitz egitea asko gustatzen zaie, eta batez ere diru kontu guztiak behar den bezala komponduta uztea.

IKEVER
GURE HERRIKO GARAGARDOA

ARDATZA modas
Eusko Guadianak, 7
83 10 88 ORIO

Antonio OLIDENEKIN (1)

Antonio Oliden 'Konpaxa', Orzaiako oriotarra, Lasarten bizi da aspalditik, familiarekin batera. Inazio, Battista eta Alejandro amaiak bezala, Antonio arraunlaria izan zen urte askoan, eta gero patroi. Latu anaiek osatu zuten arraunak eman duen kastariak gogorrena eta importanteena, leiendakoa. Euskadi Irratiak elkarrikketa bat egin zion orain astekatzen; arraunketaz dakiengun guztia agatik eta bere euskara ederrarengatik interesgarria osa. Hona bemen zuentzat:

EUSKADI IRRATIA

Zure garaiko arrauna edo oraingoa, zein da hobea?

Hobea... mutilentzat oraingoa hobea. Gure arraunak pagozkoak izaten ziren, lau ta host kilo jartzen genizkien pisua herdimotzeko; oso astunak ziren! Oraingoa, fibrazkoak-eta, arin-arinak dira; komparaziorik egiterik ez dago, gaurkoek ia lehengoentzat pisatzen dute. Txalupak ere berdin: guk Donostian CATekoek egindakoak erabiltzen genituen eta 300 kilo pisatzen zuten; oraingoak, berriro, 200 kilo inguruan ibiltzen dira... ea zer alde da goen.

Eta preparazioa! Bueno, bueno. Jan eta mediku kontutan, adibidez, ni sekula ez ninduen mediku hategi ikutu. Orion ibili ginenean—zinkuenta y uno, dos, tres garaian—jela baino hotzagoko nra izaten genuen dutxatzeko, entrenamendus eginda etortzen ginenean. Batzaiek ez zuten korajerik izaten han saratzeko, ikara ematen zuen, eta, askotan, putzura saltatzen ginan moilatikan. Kolpera sartean gutxiago sufrizten ge-

nueñ. Halaxe ibili ginen geure denbora guztian.

Entrenamenduak berdinak izaten al ziren? Egiten al zenituzten orain egiten dituzten serieak-eta?

Guk ez genuen serie eta horrelakorik egiten. Gainera, hori niri ez zait asko gustatzen; kanpotik ekarría da, Amerikanoek-eta, bankomobilak egiteko.

Guk aurrena, pixka bat berotzen genuen, lau bat minuto, poliki-poliki. Estrapularak jarri eta, estropadan bezala, hogei minuto egiten genituen nahiko fuerte; ondoren, erretiratu egiten ginen. Orain, berriro, 3 minutuko serieak egiten dituzte, eta hori edozeinek egin lezake. Donostian hogei minutu izaten dira; aurreneko kolpea egin ahaldean egin behar izaten da azkenekoa ere. Han serie bakarra da, ez dago huts egiterik.

Lehenagoko marketara ere alegatu ezinik dabilta. Gu trainerillan askotan ibiltzen ginan hiru anaia eta ibilbaki, eta Orzaiatik ateratzen ginan buelta bat ematera. Hamabi edo hamalau bat minuto tope aritu eta erretiratzen ginen.

Denbora neurtzeko izango zenuten kronometroaren bat edo?

Gutxi. Guk antzematen genion nola joaten ganen, gtxi gorsabehera. Makina bider egin dugu Orzaiatik ateratzen eta Orinoko zubiari buelta eman eta etorri. Ordutik esaten gonsien: Entrenamenduak arraunek, osoa ia diyen! eti gusturatzen geratzen ginen.

Entzuna dut, ez dakit egia izango den, baina, entrenamendu horietan askotan ez zenutela entrenatzalea ikusten eta eskopetaren tiroa entzun eta orduantxe hasten omen zineten arraunean.

Bai, egia da. Lasarten. Hori dena nobela hantean jartzea balego! Gu tontoak gara zeharo eta, erdiak ez dauzkagu gozoan ere.

Denak Goiatz, Bidanitik, Bernabe eta Ibarra aldetik etortzen ziren, dena hango jendea baikusuen orduan, eti lanetik etortzen zirenean, ilunbista izaten ziren. Udarako karabuna eta hizketa izandako abe-

riezin nahiko egiten zuten alegatzen ere. Bainha anaia Battista, hil berri dena, asko haserrezen zen. Hura ere, egoskor xamarra zen, egia esan, nahiz eta anaia izan, eta hark esaten zidan: *Mekanismo! Jorratzak errespetua, bestela nik jarririk yut eta!* Ni orduriko patroi basia nengoen eta erantzutzen nion: *Zer issa behar diazu muri bat, eguna lanean pasa. Gitarazko muturrerrik mendin lauen ibili eta mordet etorri eta kutsatu puntuazina izan badu. Hori ze errita eman behar diazu!* Xentimaiak ez dagoen toki hantean. Oraio, dieria barra-harrira nabazten dan tokian, le... baina ezetorri hor, e! Gero, ilunduta etortzen ginen eta, egia nahi zer edo zer eta, ez zen ezer ikusten; gainera, etrroa ez zen zuen-zuzena eta Lasarteko horretan, git jartzen ginen listo eta, salidarrak ikusten ez genuela, tiroa ahiatura abiatzen ginen.

Horrela ibiltzengin enrio hartan, Gainera, ur handiena zegoen tokian ere, bi metroko ura egongo zen; hiru metro txokoren hantean, gehienez,

SUBONIK ATERIA: Los Vascos Blåbärren azaltzen da. Autovírtut argazkiak

Lehen Jaunartzea

Elizako aldare magosiaren aurrean dituzuenak aurten Lehen Jaunartzea egin duten 39 neska-mutilak dira. Argazkia Maite Ramironekoarena da. Orain dela 25 urteko kronikatxoa irakurri baldin baduzue, datua ondo jakingo duzue: 95 izan ziren orduan argazkulariaren aurrean jarri zirenak. Aide ederra! Tira, lun gutxiago izango zuen aurten denak ondo jarri eta fotoan sartzeko, dudarik gabe.

Haurrekin batera, don Andres apaiza eta dotrina irakasten aritu diren kateistak agertzen dira. Seguru gaude, lehen bezalaxe, lantegi handiok izan dituztela ikasi beharrekoak azaltzen. Ume gutxiago izango dira, baina horiekin karreira ateratzea ez da orain lehen baino samurrago izango; horrela, dauden bezia ikusita, amigerutxoak badirudite ere.

Elizatik aterata txistulariak zain zeuzkaten, denak batera aldatapik plazaera jaisteko doimur aldiaren laguntzaz eta hain bukatu ziren jaunartzearekikoak, ondoren erregaleiek eta familia artean egun berezia gozatzeko aukera izan zuten.

EGIN EZAZU ZURE PUBLIZITATEA

KARKARA

943 83 15 27

ALDIZKARIAN

Espaloia behar dugu

Karta hau Aiako Santio-Erreka auzoko bizilagun batzuek idazten dugu. Aspaldiko kontu batekin gatoz, herriko ere: Santion bizi garenok espaloia bat nahi dugu Santiotik tren geltokirainoko bidean. Horrekin batera, bide tarte horretan farola hartzak jartzea ere, ganez argia izateko, ez litzaiguke batere gaizki etorriko. Bide horrek gero eta trafiko handiagoa du; azken bilabeteotan kamioi pila bat dabil, aurrera eta atzera. Gainera, bide horretan basira bi errebueta oso oso itxiak direnak, oinezkoentzat eta bizikletan doazenentzat arrisku handikoak; ez baitago ikusterik aurretik zein datorren, eta bidearen alde batetik bestera ibili behar izaten dugu. Lehen ere eskuatu izan diogu Aiako Udalari, espaloia hori behingoz egiteko, oker handi bat gertatu baino lehen. Oraingo honetan erantzuna nahi dugu, erantzuna behar dugu; KARKARAren bider edota zuzenean auzoko guztioi. Espaloia hori behar-beharrezkoa da guretzat, oinezkoek bizia dugu jokoan.

**KARMELE GALATAS, ANE ARAMENDI
ETA BESTE 30 BAT LAGUN**

oinarri nagosia hizkuntza dela, Euskararentzat ez ziren garai erre札ak hain, eta bera izan zen herri mugimendu askoren sorrera bideratu zuena. Euskal Herrian sortzen ari ziren hainbat mugimendu ezagutzen eman, lan taldeak osatu eta bultzatu egiten zituen.

Bere inguruan taldeak osatzeko ahalmen berezia zuen; beti zegoen berriarekin batera. Ezagutzen zituen here kezkak eta beharrak eta bere egiten zituen.

Horietako bat izan zen Ikastola, bera izan zen sortzaile eta bultzatzaile nagusia.

Beharbada, Ikastolaren projektua izan zen here bizitzan eragin handiena izan zuena. Ez zen erronka erraza izan, inguruan lagun asko zituen, baina sortu zitzakion bestelakoak ere.

Une gogorrak bizi izan zituen; baina ez zen zailtasunen aurrean kokiltzen. Nahikoa giro gatztoa sortu zitzalon zenbaitekin eta nahigabe eta malko askotxo isuriarazi zizkioen. Berak ez zuen liskarrik nahi, here asmo bakarra herri hori jitzitzaz bera zuena lortzea zen, haur guztiek bere hizkuntzan hezitzen, hori izan zien helburua.

Denak ez ziren iritzi berekoak eta berak ezin izan zuen zatiketa hora jasan, are gutxiago Eliza harrian,

Gogorra egin zitzion, baina erabakia hartu zuen, isil-isilik: Oriorik aldegia zuen. Gutxi batzuek jakin genuen bere erabakiaren zergatia, ez zen erraza izan ez berarentzat eta ezta bere inguruan mugitzen ginenontzat.

ere. Urte asko eman zituen hemen eta herriari oso lotua zegoten, maitasun berezia zien gazte eta haurrei.

Horrela joan zitzaigun hemeindik irribarretsia, apal eta isilik, ez zen ahaztu inoiz herri honetaz eta ezta bultzatu zituen proiektuez; ikastolaren proiektua bereziki jarraitu zuen. Horren heste sufritu arren, bete egin zen here ametsa, Orio euskaldun ezagutu zuen, nahiz eta berak hemen bizitzeari uko egin behar izan.

Azken aldian, nahiz eta oihaltz erabat kuzkurtuta egon ez zaien irribarrea galdu, bere jakimmin nagusia ziren oraindik Ikastola, gazteak eta haurreak.

Don Sotero: apal eta isil, hainbat eta hainbat lan egin zenuen, bizitza osoa besteen zerbitzuaren eran duzu, eta horregatik, ez gemike zure oroitzenari eskernak emateko aukerarik galdu nahi. Zauden tokian zaudela, izartu gaitzazu gogoan, guk zu izango zaitugun bezala.

Ikastolaren sorrera bartan izan zenuen kemenet, haren ordainak kobratu gabe aldegia dezu, ze pena! Ibil-ixilik, beti lancan ta meritu bestera; korronte kontra egin zenduen zure hizkuntza gehienetan, orain zerruan goza ezazu hemen falta zenuena.

ARANTXA ADURIZ

Don Sotero joan zaigu

Herriaren zerbitzari, horixe izan zen don Sotero, gure artean urte askoan izan genuen apaiza. Bere misioa ez zuen elizara bakarrik mugatzen, maite zuen herria, eta garbi zuen herri baten

Eguneko menua.
Asteberuetan menu berezia.
Ogitartekoak, plater konbinatuak...

GIRO ONA!!!

ANTILLA
JATETXEA
Berriro zabalik!!!

Juan Albizu
elektragailuak

**CARFRA Markako
sukaldeko
altzariak!**

Abestari kalea, 6
Telf: 943 83 12 49

